महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

मालिका गाउँपालिका

गुल्मी

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९
मालिका गाउँपालिका
गुल्मी

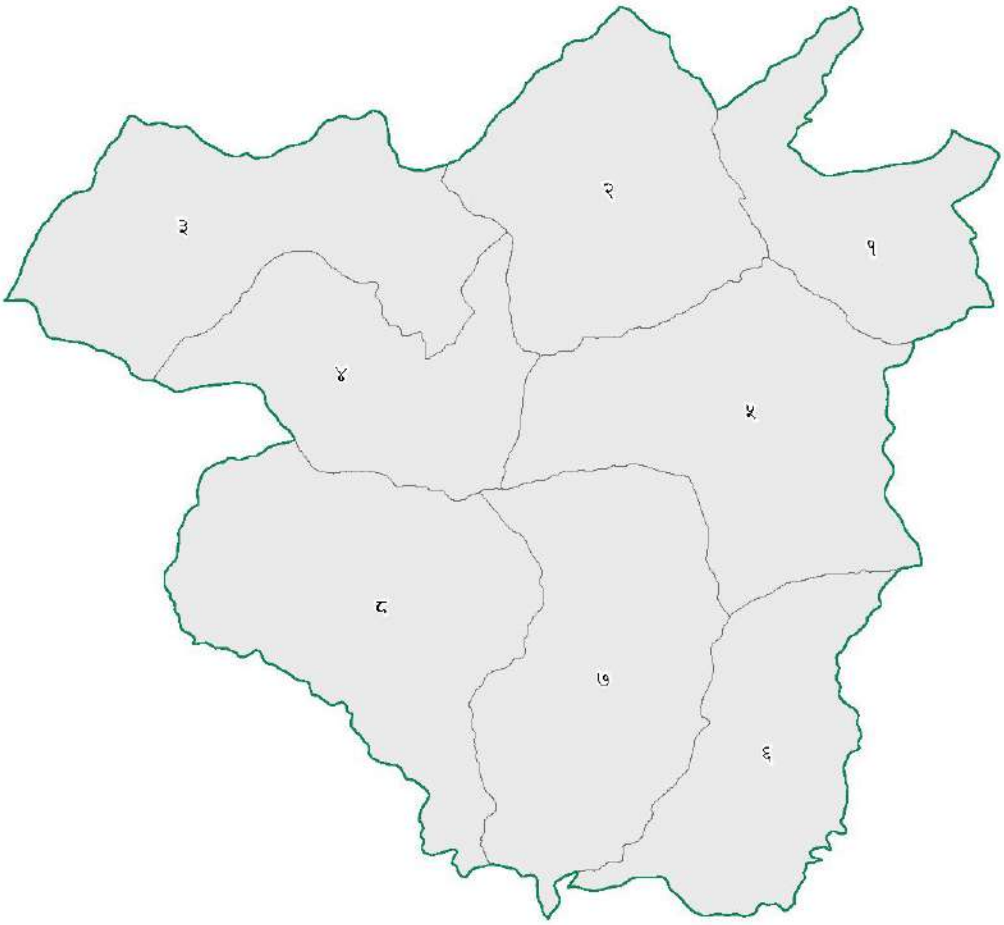

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	*(Integrity)*
स्वतन्त्रता	*(Independence)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७८/७९ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको उद्देश्यमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु साथै स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

यस वर्षको लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आवश्यक कानुनहरु तर्जुमा नगरेको, तर्जुमा भएका कानुनहरु राजपत्रमा प्रकाशन नगरेको, आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरीत सोझै खरिद गरेको, प्रशासनिक खर्च बढ्दै गएको बाँकी अनुदान बर्षान्तमा फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च गरेको लगायतका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, टुक्रे आयोजनाको छनौट गरी खर्च गरेको, विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयारीमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति नभएको, दरबन्दी वेगरका कर्मचारी नियुक्ति गरेको, उपभोक्ता समितिको कार्यमा सेवा प्रवाह सहज र व्यवस्थित नभएको, सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा जिन्सी एंव सम्पत्ति अभिलेख नराखेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैङ्क हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फस्यौंट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्दछ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनको उच्च मूल्याङ्कन पार्दै विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

२०७९ चैत्र

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal
प्रदेश लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
(लुम्बिनी प्रदेश)

पत्र संख्याः २०७९।८०
च.नं.१४२

मितिः २०७९।१२।२९

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्षज्यू ,
मालिका गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,
गुल्मी ।

कैफियत सहितको राय

हामीले मदाने गाउपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७९ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाउँपालिकाको महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
२. लेखापरीक्षणबाट रू. १ करोड ३६ लाख ७१ हजार बेरुजू देखिएको छ। उक्त गाउँपालिकावाट प्रतिकृया पेश भई रु १८ लाख फछ्यौट भई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रू. ७ लाख ४७ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू. ४१ लाख ५४ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु. ६९ लाख ६९ हजार रहेको छ ।पालिकाको गतवर्ष सम्म रु. ४ करोड ११ लाख २१ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा यसवर्ष समायोजन र सम्परीक्षणबाट फछ्यौंट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजू समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु. ५ करोड २९ लाख ९२ हजार रहेको छ । गाउँपालिकाको बेरुजू वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजू स्थिति एवं प्रारम्भिक प्रतिवेदनको प्रतिक्रियाबाट लगत कट्टा गरिएको व्यहोरा यसैसाथ संलग्न छ ।
३. गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको, लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।
४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ।नगर/नगर कार्यपालिका, नगरप्रमुख/अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नगरपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

श्रीकुमार राई
नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box:13328
Email : aag.mgmt@oagnep.gov.np,Info@oag.gov.np Website : www.oag.gov.np

मालिका गाउँपालिका, गुल्मी

१. चालु वर्षको बेरुजु २०७८।७९

१.१. बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौंट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
										नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या			दफा संख्या			दफा संख्या									
सैद्धान्तिक	लगती	रकम	सैद्धान्तिक	लगती	रकम	सैद्धान्तिक	लगती	रकम	असुल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
५५	४२	१३६७१	०	१	१८००	५५	४१	११८७१	७४७	६९६९	४१५४	०	०	११९२४	०

१.२ प्रतिक्रियाबाट फस्यौंट गरिएका दफाहरुको स्विकृत विवरण

क.सं	प्रारम्भिक प्रतिवेदनको दफा नं.	छोटकरी व्यहोरा	रकम रु.
१			
२	३२.२	कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश नभएको	१८०००००
३			
४			

२. अद्यावधिक बेरुजू स्थिति २०७८।७९

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्यौंट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
मदाने गाउँपालिका गुल्मी	४११२१	०		४११२१	०	११८७१	५२९९२

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७८/७९

कार्यालय र स्थान : मालिका गाउँपालिका, गुल्मी , मालिका गाउँपालिका , गुल्मी

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	Dipak Bhandari	२०७६-३-४	२०७८-१२-१५
कार्यालय प्रमुख	Chandrakanta Bhandari	२०७८-१२-११	हाल सम्म कार्यरत
		बेरुजु रकम	११,८७१,७०१

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		२,१९,६२,०१०	
आम्दानी		**खर्च**	
संघीय सरकारबाट अनुदान	४१,३१,८६,०००	**चालु खर्च**	३२,४०,६३,१३४
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	३,४७,३७,०००	**पूँजीगत खर्च**	१४,१६,८३,६५३
राजश्व बाँडफाँट	७,३५,१७,१२३	**वित्तीय/अन्य व्यवस्था**	१७,४७,४६,६३७
आन्तरिक आय	३९,०७,५३३		
अन्य आय	१३,६४,६६,७८८		
कुल आय	६६,१८,१४,४४४	**कुल खर्च**	६४,०४,९३,४२४
बाँकी मौज्दात		४,३२,८३,०३०	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**परिचय** स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्दतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस पालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिका अन्तर्गत ८ वडा, ४४ सभा सदस्य, ९२.४९ वर्ग किलोमिटर २१७२९ जनसंख्या रहेको छ ।	
२			**एकिकृत आयव्यय विवरण**	

सि.नं	आयतर्फ			सि.नं	व्ययतर्फ		
	विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम
१	गत वर्षको जिम्मेवारी (बैंक)		२१९६२०१०	१	चालु खर्च	३२४०६३१३४	३२४०६३१३४
	क) संचित कोष जिम्मेवारी	१३४०७४४१		२	पूँजीगत खर्च	१४१६८३६५३	१४१६८३६५३
	ख) धरौटी खाता जिम्मेवारी	५८०४५३३		३	वितिय व्यवस्था भुक्तानी		०
	ग) कोष खाताको जिम्मेवारी	२७५००३६			क) ऋण भुक्तानी		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

२	राजस्व (आन्तरिक आय)		७७४२४६५६		ख) ब्याज भुक्तानी		
	क) आन्तरिक राजस्व	२७२०२९६			ग) अन्य भुक्तानी		
	ख) संघीय राजस्व बाँडफाँड	६७९७०४३१		४	लगानी		०
	ग) प्रदेश राजस्व बाँडफाँड	५५४६६९२			शेयर लगानी		
	घ) अन्य आय (मालपोतबाट प्राप्त रकम)	४८४१०७			अन्य लगानी		
	ङ) दहत्तर बहत्तर बापत प्राप्त रकम	७०३१३०		५	धरौटी फिर्ता	२७२०८४८	२७२०८४८
३	वित्तिय हस्तान्तरण संघ		४१३१८६०००	६	अनुदान फिर्ता		४२२४५८९८
	क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	९६२०००००			क) सामाजिक सुरक्षा फिर्ता	११५१८८	
	ख) सशर्त अनुदान	२९६०८६०००			ख) संघमा फिर्ता	३५५५११६५	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

	ग) समपूरक अनुदान	१४०००००			ग) प्रदेशमा फिर्ता	६५७९५४५	
	घ) विशेष अनुदान	१९५००००		७	अन्तरसरकारी अख्तियारी		१२७४३७७८७
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान		३४७३७००		क)सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	१११०१७९००	
	क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	४४९३०००			ख) गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम	४६४०००	
	ख) सशर्त अनुदान	८५४४०००			ग) स्वच्छ वातावरण कार्यक्रम	१९५५८८७	
	ग) समपुरक अनुदान	१५००००००			घ)प्रशासकीय पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	१४०००००	
	घ) विशेष अनुदान	६७०००००		८	दहत्तर बहत्तर बापत प्रदेशमा फिर्ता	२८१२५२	२८१२५२
५	अन्तरसरकारी अख्तियारी		१२७५५२९७५	९	विपत व्यवस्थापन खर्च	२०६०८५२	२०६०८५२
	क) सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	१११११३३०८८		१०	मौज्दात (बैंक मौज्दात)		४३२८३०३०

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td></td><td>ख) गरिबसँग विश्वेश्वर कार्यक्रम</td><td>४६४०००</td><td></td><td></td><td>क) संचित कोष खाता</td><td>३६४२५२६७</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>ग) स्वच्छ वातावरण कार्यक्रम</td><td>१९५५८८७</td><td></td><td></td><td>ख) धरौटी मौज्दात</td><td>६१६८५७९</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>घ) प्रशासकीय पूर्वाधार विकास कार्यक्रम</td><td>१४००००००</td><td></td><td></td><td>ग) कोष खाता मौज्दात</td><td>६८९१८४</td><td></td></tr>
<tr><td>६</td><td>धरौटी आय</td><td>३५०३००९</td><td>३५०३००९</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>७</td><td>सुचना प्रविधि अधिकृतको तलब</td><td>३६०९०३</td><td>३६०९०३</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>८</td><td>अन्य विविध आय (कन्टिन्जेन्सी तथा अन्य)</td><td>५०४९९०१</td><td>५०४९९०१</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>६८३७७६४५४</td><td>६८३७७६४५४</td><td></td><td>जम्मा</td><td>६८३७७६४५४</td><td>६८३७७६४५४</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>३</td><td></td><td></td><td>
सुत्र प्रणाली अनुसार आर्थिक विवरण
<table>
<tr><td>म.ले.प.फा.नं. २७२</td></tr>
<tr><td>मालिका गाउँपालिका</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गुल्मी

कार्यालयको कोड :८०५५२५०८३००

वित्तीय प्रतिवेदन

आ.व. : २०७८/७९ अवधी : २०७८/०४/०१ - २०७९/०३/३२

प्राप्ती भुक्तानी हिसाव

विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु.				गतवर्ष रु.		
		बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ती (क+ख)		५५,०५,०७,२३६	५४,०९,१६,७९८.४२		५४,०९,१६,७९८.४२	१२,७८,०३,४८८		१२,७८,०३,४८८
क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		५४,७७,५७,२००	५३,५४,४५,९१४.४२	०	५३,५४,४५,९१४.४२	०	०	०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय									बेरुजु रकम
			११००० कर	११	७,६५,९५,२५०	६,९८,४३,१८८.४२	०	६,९८,४३,१८८.४२	०	०	०	
			१३००० अनुदान		४४,७८,३०,०००	४४,९३,३६,८००	०	४४,९३,३६,८००	०	०	०	
			संघीय सरकार	१२	४१,२७,९३,०००	४१,३७,०७,८००	०	४१,३७,०७,८००	०	०	०	
			प्रदेश सरकार	१२	३,५०,३७,०००	३,५६,२९,०००	०	३,५६,२९,०००	०	०	०	
			१४००० अन्य राजस्व		२,३३,३१,९५०	१,६२,६५,९२६	०	१,६२,६५,९२६	०	०	०	
			ख. अन्य प्राप्ति		२७,५०,०३६	५४,७०,८८४		५४,७०,८८४	१२,७८,०३,४८८		१२,७८,०३,४८८	
			वितरण गर्न बाकी राजस्व		०	०	०	०	०	०	०	
			कोषहरु		२७,५०,०३६	२७,५०,०३६	०	२७,५०,०३६	१२,६४,५२,८९७	०	१२,६४,५२,८९७	
			धरौटी		०	२७,२०,८४८	०	२७,२०,८४८	१३,५०,५९१	०	१३,५०,५९१	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय									बेरुजु रकम
			संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०	०	०	०	
			भुक्तानी (ग+घ)		५६,६८,४९,७३६	४६,९३,१२,४९०.९५		४६,९३,१२,४९०.९५	४६,५७,४७,४९६.२४		४६,५७,४७,४९६.२४	
			ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		५६,४०,९९,७००	४६,५७,४६,७८५.९५		४६,५७,४६,७८५.९५	४२,९१,३४,२६०.२४		४२,९१,३४,२६०.२४	
			२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	२४,६५,४८,७००	२३,१९,१४,४६८.५२	०	२३,१९,१४,४६८.५२	१८,१७,७०,०६७	०	१८,१७,७०,०६७	
			२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	७,४२,७४,२५०	५,३२,१६,७१४.१६	०	५,३२,१६,७१४.१६	५,८७,८७,१४४	०	५,८७,८७,१४४	
			२५००० सहायता (Subsidy)	१८	३,०६,१२,०००	२,६५,४९,१९१.६०	०	२,६५,४९,१९१.६०	३,५२,७९,९९८	०	३,५२,७९,९९८	
			२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	८७,००,०००	७०,१९,९९८	०	७०,१९,९९८	५३,११,७१४	०	५३,११,७१४	
			२८००० अन्य खर्च	१८	५७,३५,२५०	५३,६२,७६१.३३	०	५३,६२,७६१.३३	३५,९३,८५१	०	३५,९३,८५१	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	१९,८२,२९,५००	१४,१६,८३,६५२.३४	०	१४,१६,८३,६५२.३४	१४,४३,९१,४८६.२४	०	१४,४३,९१,४८६.२४
घ. अन्य भूक्तानी		२७,५०,०३६	३५,६५,७०५		३५,६५,७०५	४६,५७,४७,४९६.२४		४६,५७,४७,४९६.२४
कोषहरु		२७,५०,०३६	२०,२५,०८२	०	२०,२५,०८२	३,४४,७९,५७१	०	३,४४,७९,५७१
धरौटी		०	२७,२०,८४८	०	२७,२०,८४८	२१,३३,६६५	०	२१,३३,६६५
संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०	०	०	०
कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी			(११,८०,२२५)		(११,८०,२२५)			
ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)		(१,६३,४२,५००)	७,१६,०४,३०७.४७		७,१६,०४,३०७.४७	(३३,७९,४४,००८.२४)		(३३,७९,४४,००८.२४)
च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)						१,१५,६३,१०३		१,१५,६३,१०३

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

वर्षान्तको बाकी रकम (ङ + च)		(१,६३,४२,५००)	७,१६,०४,३०७.४७		७,१६,०४,३०७.४७	(३२,६३,८०,९०५.२४)		(३२,६३,८०,९०५.२४)
बैंक तथा नगद बाकी	२४		७,१६,०८,६९७.४७		७,१६,०८,६९७.४७	७,७९,१३,०८५.५३		७,७९,१३,०८५.५३

कार्यालयको सुत्र प्रणालीबाट तयार भएको आय व्ययमा देहायको अवस्था देखिएको छ ।

क) प्रणाली अनुसार शुरु मौज्दातः सुत्र प्रणालीले गत वर्षको अन्तिम मौज्दात र यो वर्षको शुरु मौज्दात बराबर देखाएको हुनु पर्दछ । तर कार्यालयको प्रणालीले गत वर्षको अन्तिम मौज्दात रु. ७७९१३०८५. ५३ देखाएकोमा यो वर्ष शुरु मौज्दात रु. ० जिम्मेवारी सारेकाले रु. ७७९१३०८५. ५३ घटी जिम्मेवारी सारेको देखियो । कार्यालयले यसको कारण उल्लेख गरेको छैन ।

ख) अन्तिम बैंक बाँकी मौज्दातः कार्यालयले पेश गरेको आर्थिक विवरणमा यो वर्षको अन्तमा बाँकी बैंक मौज्दात रु. ४ करोड ३२ लाख ८३ हजार ३० रहेकोमा सुत्र प्रणाली वित्तीय अवस्था फा.नं २७२ ले रु. ७ करोड १६ लाख ८ हजार ६९७ बैंक मौज्दात देखाएकाले प्रणालीको वित्तीय विवरण र एकिकृत आयव्ययको मौज्दात रु. २८३२५६६७ फरक परेको देखियो । कार्यालयले यसको कारण उल्लेख गरेको छैन ।

ग) धरौटीः कार्यालयको गत वर्षको धरौटी बाँकी रु. ५८०४५३३ र यो वर्षको आम्दानी रु. ३५०३००९ समेत रु. ९३०७५४२ मध्ये फिर्ता रु. २७२०८४८ भई बाँकी रु. ६५८६६९४ हुनुपर्नेमा धरौटीको अन्तिम मौज्दात रु. ६१६८५७९ रहेको छ । रु. ४११८११५ धरौटी मौज्दात कम देखिएको छ । त्यस्तै सुत्र प्रणालीले यो वर्षको आम्दानी तथा खर्च रु.२७२०८४८ मात्र समावेश गरेको देखिएकाले प्रणालीले धरौटीको यथार्थ अवस्था देखाउन सकेको छैन । यसमा सुधार गरिनु पर्दछ ।

घ) लेखापरीक्षणका क्रममा असुलीः यस आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षणका क्रममा रु. ३८८०० असुल भएको छ ।

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
४			**वित्तीय विवरण परीक्षण** आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्थाः स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			व्यवयको हिसाव राख्नुपर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकीय अनुसार गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन् • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको पाईएन । त्यसैले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।	
५			**आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली**	
५.१			आन्तरिक नियन्त्रणः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व कानून तथा पालिकाको कारोवारको आकार, जटिलता तथा संरचना बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसा रहेका छन् • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा नगरेको, • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा नगरेको, • पालिकाले एक आर्थिक वर्ष भित्र भएको आर्थिक कारोवारको तोकिएको ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार नगरेको, • पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता नराखेको, • पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति प्रतिवेदन तयार नगरेको, • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार नगरेको, • वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समान अभिलेख पालिकाको मूल जिन्सी खातामा अध्यावधिक नगरेको,	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा नगरेको, • सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ र ८ अनुसार खरिद अनुसार गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार नगरेको, • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता नगरेको, • वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार नगरेको, • मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम यस पालिका तथा पालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाको नाममा रहेको पेश्की तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको पालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेश्की फर्छ्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस पालिकामा समाहित भएका साबिकका विषयगत कार्यालयको बेरुजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख पालिकाले एकिन गरी अध्यावधिक नगरेको • अधुरा आयोजनाको समिक्षा नगरेको आदि ।	
५.२			बेरुजु लगतः कार्यालयले स्वीकृत म.ले.प. फारामहरुको प्रयोग गरी विवरण अद्यावधिक गरी स्रेस्ता राख्नुपर्दछ । पालिकाले निम्नानुसार बेरुजु लगतका लागि मलेप फारामको व्यवस्था गरेको पाइएन । -म.ले.प. फाराम ८०१ - बेरुजु लगत -म.ले.प. फाराम ८०२ - बेरुजुको कार्यालयगत प्रतिवेदन -म.ले.प. फाराम ८०३ - बेरुजुको केन्द्रीय कार्यालयगत लगत -म.ले.प. फाराम ८०४ - बेरुजुको कार्यालयगत केन्द्रीय प्रतिवेदन -म.ले.प. फाराम ८०५ - सम्परीक्षण गोश्वारा अभिलेख तसर्थ, स्वीकृत म.ले.प फारामहरुको प्रयोग गरी स्रेस्ता अद्यावधिक गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५.३			सूचना प्रविधी पद्दतिः सूचना प्रविधी नियन्त्रण वातावरणमा कार्यालयको कारोवारसङ्ग सम्बन्धित लेखापालन, अभिलेख, प्रतिवेदन लगायतका सूचना प्रविधिसङ्ग सम्बन्धित प्रणाली व्यवस्था (application control) Developer सँग नै रहेको, प्रवेश नियन्त्रण (access control) अन्तिम रुपमा कार्यालयको आई.टी शाखामा मात्र रहेको पाईयो । राजश्व संकलन जस्तो संवेदनशिल विषयमा संकलन गरेको रसिद रद्ब भएमा वा रसिद सच्याईएमा सोको अन्तिम निरीक्षण गरी चेकजाँच गर्न सक्ने गरी कार्यालय प्रमुखले जानकारी पाउने अवस्था देखिएन । कार्यालयले आन्तरिक नियन्त्रण कायम हुने गरी राजश्व सम्वन्धी अवस्थाको प्रवेश नियन्त्रण (access control) राजश्व संकलन गर्ने व्यक्ति, लेखा राख्ने व्यक्ति र कार्यालय प्रमुख समेतमा रहने गरी विकास गरिनु पर्दछ । कार्यालयको सफ्टवेयर संचालन सम्बन्धी समग्र अवस्था निम्नानुसार रहेको छः • कार्यालय स्वयंको नियन्त्रणमा रहेका सूचना प्रविधी पद्दतिमा सुरक्षा, अख्तियारी, भण्डारण र ब्याकअप आन्तरिक रुपले भरपर्दो नभएको, • सूचना प्रविधी पद्दतिमा युजर एक्सेस व्यवस्थापन सम्बन्धित सफ्टवेयर म्यानुअल अनुसार र म. ले. प. फाराम ९०१ र ९०२ बमोजिम कार्यान्वयन नगरेको, • सफ्टवेयर म्यानुअलमा तोकिए अनुसार सेक्युरिटी प्रोटोकल र सुरक्षण विधी लागु नगरेको र त्यसको अभिलेख म. ले. प. फाराम ९०३ मा नराखेको, • सफ्टवेयर फेलरका वा अन्य असामान्य अवस्थामा भरपर्दो वैकल्पिक व्यवस्था नभएको । तसर्थ, कार्यालयले सूचना प्रविधी नियन्त्रण वातावरणमा आन्तरिक नियन्त्रण कायम गरी स्वीकृत म.ले.प. फारामहरुको प्रयोग गरी राजश्व तथा अभिलेख व्यवस्थापन गरिनु पर्दछ ।	
५.४			सवारी साधन र मेशिनरी सञ्चालनका अभिलेखः महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले सम्पूर्ण सरकारी कार्यालयहरुको सवारी साधन र मेशिनरी सञ्चालनका अभिलेखका लागि स्वीकृत मलेप फारामको व्यवस्था गरिएको छ । पालिकाले निम्नानुसार म.ले.प फारामहरु स्वीकृत ढाँचामा अद्यावधिक गरी राखेको छैन । • म. ले. प. फाराम ९०५ बमोजिम सवारी साधन सञ्चालन लगबुक नराखेको र अद्यावधिक नभएको, • म. ले. प. फाराम ४१५ बमोजिम त्यस्ता सवारी साधन र मेशिनरीको मर्मत अभिलेख नराखेको र अद्यावधिक नभएको । अतः पालिकाले स्वीकृत म.ले.प फारामहरुको प्रयोग गरी सवारी साधन र मेशिनरी संचालन गरिनु पर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
५.५			भ्रमण तथा भ्रमण खर्चको अभिलेखः भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ मा भ्रमणमा खटिने पदाधिकारीहरुको भ्रमण अभिलेख तयार गर्नुपर्ने, भ्रमण प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । त्यस्तै कार्यालयले कर्मचारीहरुको भ्रमण स्वीकृत गरी खर्च गर्दा औपचारिक भ्रमण प्रतिवेदन तयार गरी भ्रमण अभिलेख तयार गरेतापनि निम्नानुसारको म.ले.प फारामहरुको प्रयोग गरी विवरण तयार गरी अभिलेख राखेको पाईएन । • म. ले. प. फाराम ९०७ बमोजिम भ्रमण गरेका सबै कर्मचारीका लागि दैनिक कार्यसम्पादन विवरण (TIME SHEET) नराखेको, • म. ले. प. फाराम ९०८ बमोजिम भ्रमण गरेका सबै कर्मचारीका लागि भ्रमण अभिलेख नराखेको, • म. ले. प. फाराम ९०९ बमोजिम भ्रमण प्रतिवेदन नराखेको । अतः कार्यालयले भ्रमण खर्चमा आन्तरिक नियन्त्रण हुने गरी उपरोक्तानुसारका स्वीकृत म.ले.प फारामहरुको प्रयोग गर्नु पर्दछ ।	
६			**कानून निर्माण एवं कार्यान्वयन**	
६.१			कानून र सञ्चालन स्थितिः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ३० नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले हालसम्म १७ वटा ऐन, ६ वटा नियमावली र ३९ कार्यविधि गरी ६२ वटा कानुन र कार्यविधि लगायत निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यस पालिकाले आवश्यक अन्य कानून निर्माण गरेको छैन् । तसर्थ, आवश्यक सवै कानूनहरु तर्जुमा गरी उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ ।	
६.२			न्यायीक समितिः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फर्छ्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी नरहेको र यो बर्ष थप भएको ३ गरी कुल ३ विवाद दर्ता भएकोमा २ वटा मात्र फर्छ्यौट भई १ विवाद फर्छ्यौट गर्न बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फर्छ्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनु पर्दछ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>७</td><td></td><td></td><td>अनुदान प्राप्ती, वितरण, उपयोग र फिर्ता

अनुदान फिर्ताः संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानून एवं कार्यविधि बमोजिम ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने समपुरक वाहेकका अनुदान खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । प्राप्त विवरण (सुत्रको अनुसूची १२ र २१) अनुसार २०७९ असार मसान्तमा अनुदान खर्च नभई बाँकी रहेकोमा पालिकाले संघीय सरकारलाई रु. ३५५५११६५ र प्रदेश सरकारलाई रु. ६५७९५४५ फिर्ता गरेको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>८</td><td></td><td></td><td>बजेट तथा कार्यक्रम</td><td></td></tr>
<tr><td>८.१</td><td></td><td></td><td>अबण्डा खर्चः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय आर्थिक अवस्था समेतको आर्थिक अवस्था समेतको आधारमा बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरणका आधार तयार गरी स्रोत अनुमान तथा सीमा निर्धारणका आधारमा अबण्डा नराखी आय-व्ययको अनुमान पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर कार्यालयले यो वर्षा चालु खर्च शिर्षकमा रु. १ करोड अबण्डा बजेट राखेको र उक्त बजेटबाट शिर्षक नभएको खर्च, अतिथि सत्कारसमेतमा खर्च गरेको देखियो । विविध शिर्षकमा विनियोजन राखी खर्च गर्ने कार्य नियन्त्रण गरिनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>८.२</td><td></td><td></td><td>क्षेत्रगत बजेट र खर्चः स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७८।७९ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।
<table>
<tr><th rowspan="2">क्र.स</th><th rowspan="2">क्षेत्र</th><th rowspan="2">बजेट</th><th rowspan="2">खर्च</th><th>खर्च प्रतिशत</th></tr>
<tr><th>जम्मा खर्चको तुलनामा</th></tr>
<tr><td>१</td><td>आर्थिक विकास</td><td>३५१७९०००</td><td>१९७८१९१७</td><td>४.२५</td></tr>
<tr><td>२</td><td>पूर्वाधार विकास</td><td>११३९५७५००</td><td>८८५९६९५८</td><td>१९.०२</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>३</td><td>सामाजिक विकास</td><td>२९२८८२०००</td><td>२५७५९५४३५</td><td>५५.३०</td></tr>
<tr><td>४</td><td>संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन</td><td>१३७६५०००</td><td>१२९१८४४७</td><td>२.७९</td></tr>
<tr><td>५</td><td>अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक</td><td>१०८३१६०००</td><td>८६८५४०३०</td><td>१८.६४</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>५६४०९९५००</td><td>४६५७४६७८७</td><td>१००</td></tr>
</table>
पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन क्षेत्रमा सबैभन्दा कम २.७९ प्रतिशत र सामाजिक विकास क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी ५५.३० प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी खर्च गरेको छ । पालिकाले वातावरण शीर्षकमा कुनै पनि बजेट विनियोजन गरेको पाईएन । त्यसैगरी पूर्वाधार विकासमा पालिकाले १९.०२ प्रतिशत मात्र बजेट खर्च गरेको छ । तसर्थ, पालिकाले समानुपातिक विकास हुने गरी रोजगारी सिर्जनाको क्षेत्रमा जोड दिएर पूँजीगत विकासमा जोड दिनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>८.३</td><td></td><td></td><td>योजनाको आन्तरिकिकरण र सामञ्जस्यताः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २४ मा बमोजिम आवधिक योजना, मध्यमकालिन, दीर्घकालीन विकास योजना, आयोजनाको प्राथमिकिकरण गरी नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको नीति , लक्ष्य र प्रक्रिया तथा दिगो विकास लक्ष्यको आन्तरिकिकरण र सामञ्जस्यता गर्नुपर्नेमा पालिकाले गरेको छैन । तसर्थ, यस सम्बन्धमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>८.४</td><td></td><td></td><td>चौमासिक खर्चः आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कर्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
<table>
<tr><td>बजेट उपशिर्षक</td><td>कुल खर्च</td><td>चौमासिक खर्च</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><th></th><th></th><th>प्रथम चौमासिक</th><th>दोस्रो चौमासिक</th><th>तेश्रो चौमासिक</th><th>आषाढ महिना</th></tr>
<tr><td>चालु खर्च तर्फ</td><td>३२४०६३१३२</td><td>७०२९६६२६</td><td>७९२२१७५८</td><td>१७४५४४७४८</td><td>८१२४९५२५</td></tr>
<tr><td>पूँजिगत खर्च तर्फ</td><td>१४१६८३६५२</td><td>१०१०५१८१</td><td>३९२३७१७३</td><td>९२३४१२९८</td><td>५५८७५०४२</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>४६५७४६७८४</td><td>८०४०१८०७</td><td>११८४५८९३१</td><td>२६६८८६०४६</td><td>१३७१२४५६७</td></tr>
<tr><td>प्रतिशत</td><td></td><td>१७.२७</td><td>२५.४३</td><td>५७.३</td><td>२९.४४</td></tr>
<tr><td>पूँजिगत प्रतिशत</td><td></td><td>७.१३</td><td>२७.६९</td><td>६५.१८</td><td>३९.४४</td></tr>
</table>
कार्यालयले तयार गरेको बार्षिक कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा कार्यक्रम संचालन गरी खर्च गर्नु पर्दछ । कार्यालयले प्रथम चौमासिकमा १७.२७, दोश्रो चौमासिकमा २५.४३, तेश्रो चौमासिकमा ५७.३ तथा आषाढ महिनामा मात्र २९.४४ प्रतिशत खर्च गरेको देखियो । त्यस्तै, कार्यालयले पुँजिगत तर्फ निम्नानुसार तेस्रो चौमासिकमा ६५.१८ प्रतिशत र आषाढ महिनामा मात्र ३९.४४ प्रतिशत खर्च गरेको देखियो । यसरी आषाढ महिनामा अत्याधिक खर्च गर्दा गुणस्तर एवं वित्तीय शुद्धतामा समेत नियन्त्रण परीक्षण हुन नसक्ने भएकोले सन्तुलित रुपमा खर्च गरिनु पर्दछ । तसर्थ खर्च गर्दा चौमासिक रुपमा सन्तुलन मिलाएर खर्च गरिनु पर्ने देखिन्छ ।
</td><td></td></tr>
<tr><td>८.५</td><td></td><td></td><td>बजेट पेश, पारित र अख्तियारीः स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ म स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा उपाध्यक्ष ज्युबाट मिति २०७८।३।१० गते रु. ५१ करोड १४ लाख ६ हजार ७०० बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०७८।३।१० मा नै पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७८।३।१७ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ । कानूनले तोकेको समयमा आय र व्ययको अनुमान पेश गरी पारित गर्ने र अख्तियारी दिनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८.६			आयको प्रक्षेपण तथा वितरणको खाकाः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था बमोजिम समिति गठन गर्नुपर्ने र समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने तथा बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितीलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले ऐन बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समिति गठन गरेको भएतापनि विषयगत क्षेत्रको बजेट तर्जुमा तोकिएको समयभित्र गरी बजेट सीमा विषयगत शाखा तथा वडा समितीलाई उपलब्ध गराएको छैन । पालिकाले ऐन बमोजिम चरणबद्ध रुपमा स्रोत अनुमान सहितको बजेट तर्जुमा गरी तोकिएको समयमा नै विषयगत शाखा तथा वडा समितीलाई जानकारी गराउनु पर्दछ ।	
९			**संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापन**	
९.१			कर्मचारी दरबन्दी र पदपूर्तिः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था बमोजिम दरवन्दी स्वीकृत र पदपूर्ति गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाको जम्मा स्वीकृत दरबन्दी संख्या ७४ रहेकोमा २१ जना कर्मचारीको पदपूर्ति भएकोमा ५३ जना कर्मचारी रिक्त रहेको छ । त्यसैगरी पालिकाको ८ वडा कार्यालयहरुको लागि ८ जना वडा सचिवको दरबन्दी रहेकोमा २ वटा मात्र पदपूर्ति भई ६ वटा पद रिक्त रहेकोमा विभिन्न कर्मचारीहरुलाई जिम्मेवारी दिई काम लगाएको देखियो । जनताको प्रत्यक्ष सेवा प्रवाह गर्ने वडा सचिव जस्तो जिम्मेवारीपूर्ण पदमा लामो समय अन्य शाखाका कर्मचारीबाट काम लगाउँदा पालिकाबाट जनतामा प्रवाह हुने सेवाको गुणस्तर र जिम्मेवारीमा असर पर्दछ । दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर पर्ने देखिन्छ । अतः रिक्त पदहरु यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९.२			तलवि प्रतिवेदन पारित नगरेकोः निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७(ख)२ वमोजिम तलवी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी वर्षभरीमा रु. २,३३,७३,३९२।- खर्च लेखेको पाइयो । तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी खर्च लेखेकोले कर्मचारीहरुको ग्रेड वापतको रकम समेत एकिन गर्न सकिएन । पालिकाले तलबी प्रतिवेन पारीत गरेर मात्र तलब भत्ता खर्च लेख्नु पर्दछ ।	
९.३			कर्मचारी करारः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी सँगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न पदमा ५१ जना कर्मचारीहरू करारमा राखी रु. १,१५,३५,३८० खर्च लेखेको छ । त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टिसियन, चौकिदार, माली, बगैंचे लगायतका पदमा मात्र करारवाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय तहले माथि उल्लेखित पद वाहेकको विभिन्न ९ पदमा ३० जना करार नियुक्ति गरी खर्च लेखेको देखिन्छ । अतः पालिकाले कानूनले तोकेको पदमा मात्र करारमा कर्मचारी नियुक्ति गर्नुपर्दछ ।	
९.४			अवकाश कोषः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिम अवकाश कोषको स्थापना गरेको देखिएन ।	
१०			**कोभिड परीक्षणसूचि** कोभिड-१९ तर्फः गत वर्षको जिम्मेवारी रु. २७,५०,०३६ मा यो वर्ष खर्च रु. २०,६०,८५२ भई बाँकी रु, ६,८९,१८४ मौज्दात रहेको देखिन्छ । कार्यालयले महामारी नियन्त्रणका लागि पूर्व तयारी र नियन्त्रण र रोकथामका लागि कार्य योजना बनाएको हुनुपर्दछ । तर पालिकाले जोखिम आकलन गरी कार्य योजना बनाएको देखिएन ।	
११			**राजस्व आन्तरिक नियन्त्रण**	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>११.१</td><td></td><td></td><td>कर तथा शुल्क असुलीः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकाले असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन । तसर्थ, आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायरामा ल्याउनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>११.२</td><td></td><td></td><td>आय ठेक्काः पालिकाले यो वर्ष देहाय अनुसार नदीजन्य ठेक्का लगाई आय संकलन गरेकोमा देहायका व्यहोरा देखिएका छन् ।
<table>
<tr><th>क्र.सं</th><th>ठेक्का नं</th><th>व्यवसायीको नाम</th><th>सम्झौता अंक</th><th>पहिलो किस्ता</th><th>दोश्रो किस्</th></tr>
<tr><td>१</td><td>१-२०७८।७९</td><td>मुड्ली कन्स्ट्रक्सन</td><td>५६६१३०</td><td>१४५०००</td><td>४२११३०</td></tr>
<tr><td>२</td><td>२-२०७८।७९</td><td>ननस्टप कन्स्ट्रक्सन</td><td>१३६७३०</td><td>३००००</td><td>१०२०००</td></tr>
</table>
कार्यालयले नदीजन्य पदार्थको ठेक्कामा गिट्टी, बालुवा उत्खनन् गर्ने क्रममा घाटगद्दी गराई मात्र निर्माण व्यवसायीलाई नापजाँच गराई नदीजन्य पदार्थ ढुवानी गर्न दिनुपर्दछ । तर घाटगद्दी नबनाएर नदीजन्य पदार्थको उत्खनन् गर्दा ठेक्कामा तोकेको परिमाण भन्दा ज्यादा उत्खनन् हुने सम्भावना रहने जसले गर्दा पालिकाको आन्तरिक आयमा कमि आउनका साथै वातावरणमा समेत नकारात्मका असर पर्ने हुँदा सो सम्बन्धमा पालिकाले अनुगमन तथा नियन्त्रण गर्नुपर्ने देखिन्छ । त्यसैगरी, कार्यालयले आय संकलनमा लगाएको ठेक्का सम्झौताको समयमा दाखिला गर्न बाँकी किस्ताको जमानतका लागि बैंक जमानत लिएको हुनु पर्दछ । तर कार्यालयले निर्धारित समयमा किस्ता नबुझाउँदा जमानत जफत गरी राजश्व असुल गर्न सकेको देखिएन । अतः आय ठेक्काको सम्झौताको समयमा दाखिला गर्न बाँकी किस्ताको बैंक जमानत माग गरी सुधार गरिनु पर्दछ । (क) अर्जे खोला क्षेत्रमा पर्ने नदीजन्य पदार्थको ठेक्का पाउने व्यवसायी मुड्ली कन्स्ट्रक्सनको ठेक्का अवधि २०७९ जेठ मसान्तमा समाप्त भएकोमा दोश्रो किस्ताको रु. ४२१,१३० आषाढ मसान्तमा मात्र दाखिला गरेको,
(ख) घमिर खोला क्षेत्रमा पर्ने नदीजन्य पदार्थको ठेक्का पाउने व्यवसायी ननस्टप कन्स्ट्रक्सनको ठेक्का अवधि २०७९ जेठ मसान्तमा समाप्त भएकोमा दोश्रो किस्ताको रु. १०२,००० आषाढ मसान्तमा मात्र दाखिला गरेको, त्यसमा पनि १०६,७३० दाखिला गर्नुपर्नेमा कम दाखिला गरेको रु. ४७३० असूल गर्नुपर्ने</td><td>४,७३०</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११.३			राजश्व रकम कम तथा ढिला दाखिलाः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २७ मा प्राप्त हुने राजश्व तथा सरकारी रकम कार्यालयमा प्राप्त भएपछि सोही दिन र सोही दिन सम्भव नभएमा भोलिपल्ट दाखिला गर्नुपर्दछ र भोलिपल्ट दाखिला नगरेको देखिन आएमा कार्यालय प्रमुखले तीन दिनसम्म ढिलो गरेको भए दश प्रतिशतले जरिवाना गरी सो समेत दाखिला गर्न लगाउने र सोभन्दा ढिलो गरेको भए दश प्रतिशतका दरले जरिवाना गरी दाखिला गर्न लगाई कसुरको मात्रा अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम विभागिय कारवाही समेत गर्न, गराउन सक्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै, सोही बमोजिम प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ को दफा २४ को उपदफा २ मा सोही उल्लेख गरेको देखिन्छ । कार्यालयले तयार गरी लेखापरीक्षणार्थ पेश गरेको राजश्व आम्दानी तथा दाखिला विवरण अनुसार तोकिएको समयमा नगद दाखिला हुने नगरेकोमा जरिवाना तथा कुनै कारबाही गर्ने गरेको देखिएन । पालिकाले वडाहरुमा नगदी रसिद काटिएको अवस्थामा पनि पालिकाको राजश्व शाखाबाट आम्दानी तथा बैंक दाखिलाको दैनिक भिडान गर्ने गरेको नदेखिएकाले यथार्थ आम्दानी तथा दाखिला भिडान हुन सक्ने देखिएन ।पालिकाले मलेप फा.नं. ९०४ बमोजिमको रसिद नियन्त्रण खाता नराखेकाले वडा सचिवहरु सँग विगतमा लिएका रसिद ठेलीहरु पालिकाले बुझेको देखिएन, यसले गर्दा राजश्व संकलनमा अनियमितता हुन सक्ने देखियो । यसका लागि पालिकाले आवश्यक छानविन गर्नुपर्ने देखियो । त्यसैगरी, पालिका मातहतका वडा कार्यालयहरुबाट प्राप्त गरेको राजश्व पालिकाको संचित कोषमा दाखिला गरेको हुनुपर्दछ । पालिकाको देहायका वडाका जिम्मेवार कर्मचारीहरुले संकलन गरेको राजश्व घटी तथा ढिला दाखिला गरेको देखिएकाले प्रचलित कानून बमोजिम १० प्रतिशत जरिवाना सहित असुल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	२८१,७८०

वडा	कर्मचारीको नाम	दाखिला नगरेको	ढिला दाखिला	जरिवाना
१	श्री सुनिल थापा		११०५१२	११०५१
२	श्री रित बहादुर बुढा मगर		१३२७६३	१३२७६
३	श्री विर बहादुर विश्वकर्मा		५४३४८	५४३४
५	श्री इश्वरा वि.क.		४१६९०	४१६९

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

६	श्री भुमिश्वर गौतम		४३९००	४३९०		४३९०
७	श्री सुमन रेश्मी		१३८५६४	१३८५६		१३८५
७	श्री उषा श्रिस		१२७६६२	१२७६६		१२७६
८	श्री मिन बहादुर खड्का	१७५१४०	१२२९२६	२९८०६		२०४९
८	श्री तुलसी राना नेपाली		११८९२९	११८९२		११८९
	जम्मा					२८१७

११.४			आन्तरिक आयः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को परिच्छेद ५, दफा २७ बमोजिम कारोबारको लेखा महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा राख्नुपेने र सरकारलाई प्राप्त हुने राजश्व र सरकारी रकम कार्यालयमा प्राप्त भएपछि सोही दिन वा त्यसको भोलिपल्ट दाखिला गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले तोकिए बमोजिमका म.ले.प फारामहरुको प्रयोग गरी विवरण तयार गरेको छैन । साथै निम्नबमोजिम राजश्व फारामहरु नराखेकोले आन्तरिक नियन्त्रण हुने गरी तोकिए बमोजिमका निम्नानुसार फारामहरु अनिवार्य प्रयोग गरी राजश्वको लेखा राख्नु पर्दछ । • नगदी प्राप्ति रसिद म.ले.प फाराम नं. १०१ • दैनिक राजश्व/आम्दानी खाता म.ले.प फाराम नं. १०२ • राजश्व/आम्दानीको शिर्षकगत खाता म.ले.प फाराम नं. १०४ • राजश्व/आम्दानीको गोश्वारा खाता म.ले.प फाराम नं. १०५	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• राजश्व/आम्दानीको दैनिक नगद प्राप्त गोश्वारा खाता म.ले.प फाराम नं. १०६ • राजश्व/आम्दानीको दैनिक बैंक भौचर प्राप्त गोश्वारा खाता म.ले.प फाराम नं. १०७ त्यसैगरी, मलेप फा नं ९०४ बमोजिमको रसिद नियन्त्रण खाता पालिकाले नराखेकाले गत विगत वर्षको ठेलीको अवस्था के-कस्तो छ यकिन गर्न सकिएन । यसले गर्दा पालिकाको आन्तरिक आय संकलनमा अनियमितता हुने सम्भावना रहेकाले पालिकाले यस सम्बन्धमा ध्यान दिन अन्त्यन्तै जरुरी देखिन्छ ।	
१२			**धरौटी र कोष**	
१२.१			धरौटी बाँकीः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ६४ अनुसार कार्यालयमा बाँकी रहेको धरौटी रकमको व्यक्तिगत अभिलेख राखेको हुनुपर्दछ । कार्यालयको अभिलेख अनुसार यो वर्षको अन्तसम्ममा धरौटी मौज्दात रु. ६१,६८,७७९ बाँकी रहेको देखियो । तर कार्यालयले धरौटीको व्यक्तिगत कच्चावारी अभिलेख तयार गरेको देखिएन । अतः व्यक्तिगत धरौटीको कच्चावारी अभिलेख तयार गरी धरौटी मौज्दात रकम अध्यावधिक गरिनु पर्दछ ।	
१२.२			स्थानीय तह अन्तर्गतका कोषहरुः आर्थिक कार्यविधि एवं वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को परिच्छेद ४ को दफा २६(१) ले कोषको अभिलेख अद्यावधिक गरी सोको विवरण राख्ने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुनेछ । पालिका अन्तर्गत रहेका कोरोना कोष, विविध कोष, कर्मचारी कल्याण कोष, प्रकोप व्यवस्थापन कोष, मर्मत सम्भार कोष लगायतका सम्पूर्ण कोषहरुको विवरण अद्यावधिक गर्दै कोषको आय प्राप्तिको उपयोग गर्नुपर्दछ ।	
१३			**आर्थिक सहायता र अन्य विविध खर्च**	
१३.१			सवारी साधन तथा डोजर भाडाः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७६ को नियम ४१ अनुसार सरकारी रकम खर्च गर्दा सरकारी रकमको दुरुपयोग नहुने गरी खर्च गर्नुपर्ने तथा सोही नियम को उपनियम (च) अनुसार कुनै काम अनावश्यक रुपमा दोहोरो हुने गरी खर्च गर्न नहुने कुरा उल्लेख गरेको छ । पालिकाले सवारी साधन भाडामा रु. १९२६००० खर्च लेखेको छ । यसैगरी	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			डोजर भाडामा रु. २२३२००० र डोजर प्रयोजनका लागि इन्धनमा रु. ३५२९००० गरी डोजरका लागि ५७५१००० खर्च लेखेको छ । पालिकाले वार्षिक रुपमा ठूलो रकम भाडामा लिदा वा सवारी साधन तथा डोजर खरिद गर्दा पालिकालाई फाइदा हुने हो सो कुराको अध्ययन तथा आँकलन गरेको पाइएन । त्यस्तै वर्षैभरी डोजर भाडामा लिने वा दिन।घण्टाको आधारमा लिँदा पालिकाको हित हुने हो सो बारेमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । तसर्थ, समग्र पालिकाको हितमा रहने गरी मितव्ययी र प्रभावकारी ढङ्गले सरकारी रकमको प्रयोग गर्नुपर्दछ ।	
१३.२			विविध खर्चः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष विविधतर्फ मात्र रु. २१९५५८० खर्च गरेको छ । यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।	
१३.३			आर्थिक सहायताः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिदैँन । तर पालिकाले यस वर्ष ४२० जनालाई रु ३६९९००० आर्थिक सहायता वितरण गरेका छन् । आर्थिक सहायता वितरणका लागि कार्यविधि स्विकृत गरेर ठोस आधारमा सहायता दिने व्यवस्था लागु गरी दिने तथा आर्थिक सहायता खर्च लेख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	
१४			**शिक्षा**	
१४.१			सार्वजनिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तरः गाउँपालिकाले शैक्षिक गुणस्तर मापनको मापदण्ड बनाई सो बमोजिम भए नभएको अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गरी सार्वजनिक गर्नुपर्नेमा शैक्षिक गुणस्तर मापनको बनाएको छैन । उक्त मापदण्ड बनाई सोको कार्यान्वयन गर्नु पर्दछ ।	
१४.२			निजी विद्यालय व्यवस्थापनः राष्ट्रिय शिक्षा नीति, २०७६ मा संघीय सरकारले तर्जुमा गरेको मापदण्ड र कार्यविधिका आधारमा निजी लगानीका विद्यालयहरुको स्थानीय सरकारबाट प्रभावकारी नियमन गरी पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तक, शिक्षकको सेवा शर्त तथा सुविधा, शुल्कको सिमाको पालना, आर्थिक कारोबारमा पारदर्शिता र भौतिक पूर्वाधारहरुको स्थिति समेत एकिन गर्न निजी विद्यालय व्यवस्थापन	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			र अनुगमन मापदण्ड निर्धारण गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले निजी विद्यालय व्यवस्थापन र अनुगमन मापदण्ड निर्धारण गरी अनुगमन प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेको छैन । यस सम्बन्धी थप व्यहोरा निम्नानुसार रहेका छन् • निजी विद्यालय व्यवस्थापन र अनुगमन मापदण्ड निर्धारण गरेको छैन । • मापदण्ड बमोजिम अनुगमन गरेको छैन । • निजी विद्यालय शुल्क निर्धारण तोकिए बमोजिम गरेको छैन । • शुल्क निर्धारण र त्यसको कार्यान्वयनको अनुगमन गरेको छैन । • अनुगमन प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेको छैन आदि । अतः पालिकाले विद्यालय व्यवस्थापन र अनुगमन मापदण्ड निर्धारण गरी निजी विद्यालयहरुको अनुगमन गर्नुपर्दछ ।	
१४.३			विद्यालयको अनुगमन नियमन व्यवस्थाः राष्ट्रिय शिक्षा नीति, २०७६ मा विद्यालय शिक्षालाई गुणस्तरयुक्त बनाउन स्थानीय तहबाटै नियमित अनुगमन, निरीक्षण र सुपरिवेक्षण गरी सार्वजनिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तरको मापन गरी अनुगमन मुल्यांकन प्रतिवेन सार्वजनिक गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले सार्वजनिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर पापन मापदण्ड तयार गरी अनुमगन मुल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गरेको छैन । यस सम्बन्धी निम्नानुसार व्यहोरा रहेका छन् ♣ सार्वजनिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तरको मापन मापदण्ड बनाएको छैन । ♣ मापदण्ड बमोजिम अनुगमन गरेको छैन । ♣ अनुगमन मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गरेको छैन । ♣ प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेको छैन । तसर्थ पालिकाले सार्वजनिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर मापन मापदण्ड तयार गरी अनुमगन मुल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ ।	
१५			**सम्पत्ति उपयोग र संरक्षण**	
१५.१			सम्पत्ति हस्तान्तरण र अभिलेखः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख उक्त कार्यालयहरु समाहित भएका पालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुनुपर्ने र यसरी हस्तान्तरण	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिबेदन तयार गर्नुपर्नेमा साविकको गाउँ विकास समितिको चल अचल सम्पत्ति, दायित्वको सम्पूर्ण अभिलेख समेत देखिने गरी एकिकृत अभिलेख तयार भएको छैन । पालिकाले सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) मा सम्पूर्ण हस्तान्तरित चल अचल सम्पत्ति तथा दायित्वको अभिलेख प्रविष्टि गरी एकीकृत अभिलेख प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ ।	
१५.२			सार्वजनिक सम्पत्ति, जग्गाको संरक्षण, उपयोगः पालिकाले सार्वजनिक सम्पत्ति, जग्गाको संरक्षण, उपयोग नीति र मापदण्ड निर्माण गरी सार्वजनिक सम्पत्तिको प्रभावकारी र औचित्यपूर्ण प्रयोग गर्नु पर्दछ । पालिकाले सम्पतिको संरक्षण र उपयोग नीति र मापदण्ड नबनाएको र सार्वजनिक पर्ति ऐलानी जग्गा तथा सम्पतिको अतिक्रमण भए नभएको अनुगमन नगरेको पाईयो । गाउँपालिकाले सार्वजनिक सम्पत्ति, जग्गाको संरक्षण, उपयोग नीति र मापदण्ड निर्माण गरी सार्वजनिक सम्पत्तिको व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।	
१५.३			सम्पत्ति व्यवस्थापन र सुरक्षाः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा कार्यालय प्रमुखले लगत खडा गरी अभिलेख राखिएको सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामानको मौजुदा अवस्थाको बारेमा वर्षमा एक पटक आफै वा मालसामान जिम्मा लिने कर्मचारी बाहेक अन्य कर्मचारीको नेतृत्वमा कम्तीमा तीन सदस्यीय समिति गठन गरी सो समितिबाट निरीक्षण गरी महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत ढाँचामा सम्पत्ति तथा जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस्तो प्रतिवेदनमा मर्मत सम्भार, संरक्षण तथा लिलाम बिक्री गर्नुपर्ने सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामानको विवरण तयार गरी प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । कार्यालयले मर्मत संभार, संरक्षण तथा लिलाम बिक्री गर्नुपर्ने सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामानको छुट्टै विवरण संलग्न गरी प्रतिवेदन तयार गरेको छैन । तसर्थ, नियमावली बमोजिम जिन्सी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्दछ ।	
१६			**कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश नगरेको**	3.

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायीत्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टी गर्ने बल भर्पाई प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यपालिकाको मिति २०७८/५/१३ को निर्णय बाट वडा गत रुपमा योजना छनौट गरी कार्यान्वयन गरेकोमा निम्न पाईयो । 1. कार्यान्वयन गरेका सवै योजना तथा कार्यक्रमको नाम र ठेगाना खुल्ने गरी फटो पेश भएको पाईएन । जसले गर्दा सवै योजना सम्पन्न भए भएन एकिन गर्न सकिदैन । गाउपालिकाले सम्पन्न योजनाको नाम, ठेगाना र कार्य खुल्ने गरी सम्भव भए सम्म उपभोक्ता समितिको सुचना पाटी सहित फोटो पेश गर्नु पर्दछ । 2. योजनाको को कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश भएको छैन । कार्यालयले कार्य सम्पन्न पश्चात भूक्तानी दिदा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश भएपछि मात्र भूक्तानी दिनुपर्दछ ।	
१७			**कार्यविधिले तोेकेको दिन भन्दा घटि रोजगारी उपलब्ध गराएको** कामका लागि पारीश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना (सञ्चान तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७७ को वुदा नं. ५ (३) मा प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम वाट सिर्जना हुने रोजगारीमा बेरोजगार व्यक्तिको सूचिको पहिलो प्राथमिकताक्रममा रहेका व्यक्तिलाई एक सय दिनको रोजगारीको सुनिश्चित गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको मा गाँउपालिकावाट जम्मा ५० (पचास) दिनको मात्र रोजगार प्रदान गरेको पाईयो । गाँउपालिकाले कार्यविधिमा उल्लेख गरे बमोजिम बेरोजगार व्यक्तिलाई एक सय दिनको रोजगारीको सुनिश्चित गर्नुपर्दछ ।	
१८			**सामाजिक सुरक्षा तर्फ**	
१८.१			सामाजिक सुरक्षा भत्ताको नाम नामेसी तयार पार्दा कुनै कुनै लाभग्राहिको दोहोरो नाम परेको देखिन्छ । तर दोहोरो नाम परेको भेटीएमा गाउपालिकाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता दोहोरो नदिएको सम्वन्धित शाखाको प्रमुखको भनाई रहेको छ । गाँउपालिको व्यक्तिगत घटना	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा शाखाले दिएको जानकारी अनुसारआ.व २०७८/७९ मा ९ जना लाभग्राहिको नाम दोहोरो परेको तर लाभग्राहिको दोहोरो भुक्तानी रोकेको छ । अत: गाउपालिकाले समयमै लाभग्राहिको नाम नामेसीको रुजु गरी अधावधिक गर्नुपर्दछ ।	
१८.२			वितरण तथा फिर्ता : सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि २०७७ मा भत्ता वितरणको समय मात्रै उल्लेख गरेको छ । वाँकी भत्ता फिर्ताको व्यवस्था रहेको पाइदैंन । यसै गरी गाँउपालिकाले बैंक सँग सम्झौता गर्दा फिर्ता समय उल्लेख गरेको पाइदैंन। बैंकले मौज्दातमा रहेको रकमको व्याज सहित फिर्ता गरेको पाइदैंन। गाँउपालिकाले बैकं सँग सम्झौता गर्दा गाँउपालिकाबाट निकासा भएपछी कति दिन भित्र लाभग्राहिको खातामा रकम राखिदिने र बाँकि रहेको कति दिन भित्र भित्र गर्ने उल्लेख गरेको पाइदैंन। बैंकले वितरण गरेर रहेको बाँकी रकम अर्को किस्तामा मिलान गर्ने भनि सम्झौता भएको पाईन्छ ।अगाडीको किस्तामा वितरण गरेर बाँकी रहेको रकम अर्को किस्तामा समायोजन गरेको पाईन्छ । यदि सामाजिक सुरक्षाको ठुलै रकम खातामा रहेर वसेको अवस्थामा गाँउपालिकालाई व्याज रकम घाटा लाग्ने हुन्छ । तसर्थ गाँउपालिकाले बैकं संग सम्झौता गर्दा बैंकमा भुक्तानी दिएको दिन वाट कति दिन भित्र लाभग्राहिको खाता रकम हाल्ने, बाँकी रकम कति दिन भित्र फिर्ता गर्ने र बैंक ले कति व्याजदर दिने स्पष्ट सम्झौता गर्नुपर्दछ ।	
१८.३			सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि २०७७ को अनुसुचि १० मा वैंकले निश्कृय खाताको विवरण प्रत्येक श्रावण र माघ महिना भित्र गाउ वा नगरपालिकालाई जानकारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस मालिका गाउँपालिकाले ग्लोवल आई.एम ई वैंक लिमिटेड तम्घास, वैंक अफ काठमाण्डौं मालिका शाखा र साइन रेसुङ्गा डेभलपमेन्ट वैंक सिमलटारी शाखा सँग सम्झौता गर्दा निश्कृय खाताको विवरण गाउपालिकालाई जानकारी गराउने तथा निश्कृय खाताको रकम फिर्ता गर्ने सम्झौता गरेकोमा हाल सम्म यस्तो विवरण वैंक वाट प्राप्त नभएको तथा गाँउपालिकाले यस सम्बन्धमा अनुगमन गरेको पाईएन । अत: गाउपालिकावाट लाभग्राहिको खाताको विवरण अधावधिक सम्बन्धि समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ ।	
१९			**औषधि खरिद** **निशुल्क वितरण को छाप लगाउनुपर्ने :** गाँउपालकाले विभिन्न सप्लायर्स संग खरिद सम्झौता गर्दा निःशुल्क वितरण गरीएको छाप लगाउने सम्बन्धि सम्झौता भएको पाईदैन । गाँउपालिकाले विभिन्न मितिमा विभिन्न सप्लार्यस वाट रु १२,३६,९८५ औषधि औषधि खरिद गरेको पाईयो ।औषधि खरिद गर्दा **I.S Only** मात्र लेखेको र मुल्य उल्लेख नभएको छ। **I.S Only**को अर्थ समेत स्पट छैन साथै	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			अर्थ सर्वसाधारण ले वुझ्न कठिनाई हुने । यसरी निःशुल्क वितरणको प्रस्ट छाप नहुदा व्यवसायीक प्रयोजनको लागि पनि प्रयोग हुन सक्छ । स्पष्ट बुझिने गरी मालिका गाँउपालिकावाट निःशुल्क वितरित उल्लेख गर्ने शर्त राखी खरिद सम्झौता गर्ने र सोही अनुसार औषधि खरिद हुनु पर्दछ । औषधि खरिद गर्दा कार्यलयले ध्यान दिनुपर्दछ ।	
२०			**वातावरणीय स्वास्थ्य र जनचेतना कार्यक्रम संचालन** वातावरणीय स्वास्थ्य र जनचेतना कार्यक्रम संचालन (अर्खावाङ, स्वास्थ्य चौकि) : संघीय सरकार वाट हस्तान्तरीत रु. १०,४५,००० मध्ये रु ९,९०,४५५ खर्च भएको छ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार रहेको छ । 1. **फोहोर व्यवस्थापनको लागि खाल्डा खन्ने :** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायीत्व ऐन २०७६ को दफा १६ (३) मा वजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अर्थ मन्त्रालय वा तालुक कार्यालयबाट भएको निर्देशन बमोजिम कार्ययोजना तयार गरी बजेट कार्यान्वयन गर्नु गराउनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ । यस कार्यक्रमको कार्यान्वयनको लागि कार्यविधि वनेको पाईएन । प्रस्तावना मा उल्लेख गरी कार्यक्रम संचालन भएको छ । प्रस्तावनामा पलाष्टिक जन्य तथा शिसा जन्य फोहोरमैलाको व्यवस्थापन गर्ने भनी उल्लेख गरिएको छ । यस अन्तर्गत खाल्डा खन्नको लागि रु. ६,०३,३९७.८९ खर्च भएको छ । गाँउपालिकाले प्रत्येक घर धुरी वाट निस्किने फोहोर व्यवस्थापनको लागि भनि ३६२ खाल्डा खनेको छ । तर फोहोर भरिएपछी को फोहोर व्यवस्थापन कसरी गर्ने सम्बन्धि केही व्यवस्था गरेको छैन । खाल्डामा फोहोर थुपारेर राख्दा झन वातावरण विग्रने भएकोले फोहोर भरिए पछी त्यसको व्यवस्थापन गर्ने कार्य योजना वनाई कार्यान्वयन गरिनु पर्दछ । 2. **खानेपानि मुहान संरक्षण तथा सरसफाई :** गाँउपालिकाले वडा नं. ४ भित्रका सम्पुर्ण खानेपानिका मुहान संरक्षण तथा सरफाई गर्ने भनि प्रत्येक मुहान लाई रु १,००० को दरले जम्मा रु. ५०,००० खर्च गरेको छ । एउटा मुहान संरक्षण र सरसफाईको लागि रु. १,००० प्रयाप्त हुदैन र लक्ष्य अनुसारको कार्य हुन सक्दैन । गाँउपालिकाले कार्यक्रम संचालन गर्दा संभव भए सम्म योजनाको संभाव्य लागत अनुसार प्रयाप्त हुने गरी संचालन गर्नुपर्दछ । गाँउपालिकाले ५० ओटा योजनामा रु. १००० को दरले वितरण गर्दा योजनाको प्रभावकारीता देखिदैन । यस्तो वितरणकारी कार्यक्रम गाँउपालिका वाट नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	3.

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२१			**जैविक/ प्राङ्गारीक मल प्रदर्शन कार्यक्रम** जैविक/ प्राङ्गारीक मल प्रदर्शन कार्यक्रम: कृषकलाई प्राङ्गारिक मल वितरण गर्ने उद्देश्यले २२,२२१ के.जी प्रति के.जी रु ४५ मा जम्मा रु. ९,९९,९४५ मल खरिद गरी वितरण गरेकोमा निम्न पाईयो । 1. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायीत्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टी गर्ने विल भर्पाई प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । गाँउपालिका वाट २२,२२१ के.जी मल खरिद गरेकोमा १९,५७५ के.जी मात्र वितरण गरेको भरपाई पेश भएको छ । तर जिन्सी खातामा सवै मल खर्च भएको देखाईएको छ । यसरी भरपाई भन्दा २,६४६ के.जी वढी खर्च देखाएको छ । वितरण गरेको भर्पाई भन्दा वढि खर्च देखाईएको परिमाणको वारेमा कँहा खर्च भयो, कति खर्च भयो र के प्रयोजनको लागि खर्च भएको हो कार्यलय वाट अनुगमन तथा छानविन गरी एकिन गर्नुपर्ने रु 2. मल वितरण गर्ने कूनै आधार देखिदैन । गाँउपालिका ले सुचाना प्रकाशित गरेको तथा कृषकलाई जानकारी दिएको देखिदैन । कृषकले माग गरेको विवरण पनि देखिदैन । गाँउपालिकावाट स्वविवेकिय हिसावले वितरण गरेको देखिन्छ । यसरी वितरण गर्दा वास्तविक कृषकले अनुदान प्राप्त गर्न वाट बञ्चित हुनुपर्ने तथा पँहुचका आधारमा अन्य व्यक्तिले प्राप्त गर्ने हुन सक्छ । गाँउपालिकाले मापदण्ड गराएर मात्र वितरण गर्नुपर्दछ ।	११९,०७०
२२			**मध्यम प्रविधियूक्त वहुउद्देश्य फलफुल नर्सरी स्थापना कार्यक्रम** मध्यम प्रविधियूक्त वहुउद्देश्य फलफुल नर्सरी स्थापना कार्यक्रम : नया बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना गरी गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादन गरेर आपूर्ति गर्ने उद्देश्यले संघिय सरकार शशर्त वजेट वाट रु ७५०००० विनियोजन भएको छ । मिति २०७९/२/१८ मा निजि फर्म संचालक खड्क वहादुर वि.क संग रु १५,००,००० मा ५० प्रतिशत कृषकले नै व्योहोर्ने गरी सम्झौता भएको छ । जसमा निम्न व्यहोरा देखिएको छ ।	4.

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			1. प्रश्ताव पेश गर्दा कृषकले सम्बन्धित बालीको बिरुवा उत्पादनको लागि भौगोलिकतथा हावापानिको दृष्टिकोणबाट उपयूक्त भएको फलफुल मात्र नर्सरी गर्ने गरी पेश गर्नुपर्ने मा गरेको पाईएन । गाँउपालिकाले नर्सरी कार्यक्रम छनौट गर्दा माटो परिक्षण प्रयोगशालाको परीक्षण बमोजिम बातावरणिय रुपले उपयुक्त हुने फलफुल विरुवा नर्सरी गर्ने गरी छनौट गर्नुपर्दछ । 2. गाँउपालिकाले कृषक सँग सम्झौता गर्दा गाँउपालिकामा वातारणीय रुपले उपयुक्त र आवश्यक पर्ने फलफुलका विरुवा नर्सरी गर्ने गरी सम्झौता गर्नुपर्ने मा गाँउपालिका वाट सम्बन्धित कृषक संग सम्झौता गर्दा कुन कुन फलफुल, विरुवा नर्सरी गर्ने भनि उल्लेख गरेको पाईएन । यसमा गाँउपालिकावाट सुधार हुनुपर्दछ । 3. टनेल, हाइटेक टनेल, विउ, विजन, सिंचाई पाईप, पोखरी निर्माण, पोलिब्याग जालि खरिद गरी संचालन गर्ने संझौता गरेकोछ । कृषकले कागती को नर्सरी गर्ने गरी कागती को विउ खरिद गरी ल्याएको विल पेश भएको छ तर गाँउपालिकाले देखाएको फोटो अनुसार टनेलमा टमाटर उत्पादन गरेको पाईयो । सम्झौता अनुसार फलफुल नर्सरी गरेको पाईएन । गाँउपालिकाले अनुगमन गरी सम्झौता अनुसार नर्सरी गर्न लगाउनु पर्दछ । अन्यथा सम्झौता बमोजिम कारबाहि गर्नु पर्दछ ।	
२३			**उन्नत जातको दाते ओखर कार्यक्रम** उन्नत जातको दाते ओखर कार्यक्रम: (गाउपालिकाको) कृषकहरुलाई ओखरको विरुवा उपलब्ध गराउने कार्यक्रम तर्फ रु १६,५०,००० वजेट हस्तान्तरण भएकोमा कृषकलाई ओखरको विरुवा वितरण, खाल्डा खन्ने, प्राङ्गारिक मल वितरण को लागी रु ११,०७,६५० खर्च भएकोमा निम्न पाईयो । 1. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायीत्व ऐन २०७६ को दफा १६ (३) मा वजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अर्थ मन्त्रालय वा तालुक कार्यालयबाट भएको निर्देशन बमोजिम कार्ययोजना तयार गरी बजेट कार्यान्वयन गर्नु गराउनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ ।कृषकलाई प्रति विरुवा खाडल खनेवापत रु. ७० का दरले जम्मा रु ४,८८,५६५ भुक्तानी दिएको छ । यसरी भुक्तानी दिनको लागि कुनै नर्म र मापदण्ड तयार गरेको छैन । अघिल्लो वर्ष यहि दरमा दिने गरेको र सोही अनुसार यस	१६०,०००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>आ.व मा पनि दिएको सम्बन्धित शाखाका प्रमुखको भनाई रहेको छ । अत: गाँउपालिकाले कार्यक्रम संञ्चालन तथा अनुदान वितरण गर्दा मापदण्ड तथा नर्म्स वनाएर सोही वमोजिम उपलब्ध गराउनुपर्दछ ।
2. प्राङ्गारीक मल खरिद: प्राङ्गारीक मल ९००० के.जी प्रति के.जी रु. ४० को दरले जम्मा रु ३,६०,००० को खरिद गरेको छ । जिन्सी खातामा खर्च देखाईएको छैन वाँकी जम्मा ५००० के. जी मात्र देखिएको छ । ४००० के. जी कहाँ खर्च भयो अभिलेख छैन ।प्राङ्गारिक मलको समाप्त मिति उत्पादन गरेको मिति देखि २ वर्ष सम्म रहेको छ । तर गएर भण्डारमा हेर्दा वोरामा उत्पादन मिति उल्लेख गरेको देखिदैन । यसरी उत्पादन मिति उल्लेख नभएको मल गाँउपालिकाले खरिद गर्नु हुदैन तथा खरिद गरि मौज्दातमा राख्दा गुणस्तर घट्ने तथा म्याद समाप्त हुने भएकोले समयमै वितरण गर्नुपर्दछ । साथै ४००० के.जि मल को खर्च रु १६०००० सम्बन्धमा एकिन गरी प्रमाण पेश हुनुपर्दछ । साथै मल मौज्दातमा रहने गरी वजेट खर्च गर्ने उद्देश्यले मात्र खरिद गरेको नियम संगत भएन । यस्ता खर्च कार्यालयवाट नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२४</td><td></td><td></td><td>टनेल खरिद

टनेल खरिद (गाँउपालिकाको वजेट): गाँउपालिकाले कृषकलाई वितरण गर्ने उद्देश्यले निम्न भौचर वाट टनेल खरिद गरेकोमा निम्न पाईयो ।
<table><tr><th>गो.भौ.नं</th><th>विक्रेता</th><th>खरिद मिति</th><th>परिमाण</th><th>प्रति एकाई मुल्य</th><th>जम्मा (भ्याट सहित)</th></tr><tr><td>९८/२०७९/१/८</td><td>लक्ष्मि एग्रो सप्लायर्स</td><td>२०७८/१२/२१</td><td>१००</td><td>३९८३</td><td>४५००७९</td></tr></table></td><td>3.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>१९२/२०७९/३/२५</td><td>लक्ष्मि एग्रो सप्लायर्स</td><td>२०७३/३/७</td><td>११०</td><td>३९८३</td><td>४९५०८६.९</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td>२१०</td><td></td><td>९४५१६५.९</td></tr>
</table>

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायीत्व ऐन २०७६ को दफा १६ (३) मा वजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा अर्थ मन्त्रालय वा तालुक कार्यालयबाट भएको निर्देशन बमोजिम कार्ययोजना तयार गरी बजेट कार्यान्वयन गर्नु गराउनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ । गाँउपालिकाले टनेल के प्रयोजन को लागि खरिद गरेको, के आधारमा कृषक छनौट गर्ने र कसरी वितरण गर्ने भन्ने वारेमा कार्यविधि वनाएको छैन । गाँउपालिकाले कार्यविधि वनाएर मात्र कार्यक्रम संचालन तथा खरिद र वितरण गर्नुपर्दछ ।
गाँउपालिकाले सुस्म आयोजना वाट रु ८ लाख रकमान्तर गरी जम्मा २१० वटा खरिद गरेकोमा जिन्सी खाता अनुसार कुनै खर्च गरेको पाईदैन । सम्बन्धित शाखाले दिएको जानकारी अनुसार ४१ वटा मात्र वितरण गरेको पाईयो । गाँउपालिकाले स्टकमा रहने गरेर टनेल खरिद गरेको पाईयो । खरिदको औचित्य नभई वजेट खर्च गर्ने प्रयोजनको लागि मात्र खर्च भएको देखिन्छ । कार्यालयले यस्ता खर्च नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

</td><td></td></tr>
<tr><td>२५</td><td></td><td></td><td>शिक्षा तर्फ</td><td></td></tr>
<tr><td>२५.१</td><td></td><td></td><td>केन्द्रबाट छनौट भएका नमुना विधालय विशेष विधालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ को स्तरोन्नती भएका प्राविधिक धार विधालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान : केन्द्रबाट नमूना विधालय छनौट गरि नमुना विधालय विशेष विधालयको क्रमागत भवन निर्माण तथा कक्षा ११ को स्तरोन्नती भएका प्राविधिक धार विधालयको ल्याव व्यवस्थापन अनुदान को लागि श्री मालिका मा.वि मा रु. १,५०,००,००० अनुदान आनुदान आएको मा निम्न पाईयो</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			1. विधालयको गुणस्तर सुधार तथा ल्याव व्यवस्थापनको लागि योजना परेको मा विधालयले विधालय मर्मत तथा रङरोगन, खानेपानि व्यवस्थापन, घेरावार तथा वगैँचा, खेल मैदान निर्माण र ट्रष्ट निर्माणमा रु. ४६४३४१९ मात्र खर्च भएको देखिन्छ । गाँउपालिका र सम्बन्धित विधायले योजना कार्यान्वन गर्न समयमै ध्यान नदिएको कारणले योजना पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन हुन नसकेको देखिन्छ । विधालयको गुणस्तर सुधार योजना जस्तो योजना पूर्ण कार्यान्वयन नगर्दा शिक्षाको गुणस्तर वृद्दी हुन सक्दैन । गाँउपालिकाले समयमै कार्यप्रकृया अगाडी वढाई योजनाको पूर्ण कार्यान्वयन गर्दै शिक्षा तथा विधालयको गुणस्तर वृद्दी मा ध्यान दिनुपर्दछ	
२५.२			**पाठ्यपुस्तक** : श्री नेटा दर्लिङ मा.वी मालिका २ को IMIS विवरण अनुसार कक्षा ११ मा विधार्थि संख्या नदेखिएको तर गाँउपालिकावाट १५ जनाको प्रति विधार्थि रु २७० का दरले जम्मा रु ४०५० निकासा भएको छ । विधार्थिले पाठ्यपुस्तक वुझेको भरपाई पेश भएको छ । गाँउपालिकाले विधालयमा पाठ्यपुस्तक अनुदान दिदा IMIS विवरण अनुसार मात्र दिनुपर्दछ । यसरी IEMIS मा नदेखिएको विधार्थिको पाठ्यपुस्तक लागि निकाशा भएको रकम गाँउपालिकावाट एकिन गर्नुपर्ने रु	४,०५०
२५.३			दरबन्दी विना शिक्षक नियुक्तीः शिक्षा नियमावली २०५९ को नियम ९८ मा कुनै पनि व्यक्ती वा शिक्षकलाई रिक्त शिक्षक दरबन्दी नरहेको विधालयमा नियुक्ति वा सरुवा गर्नु नहुने र यो व्यवस्था विपतरी कसैले कुनै व्यक्ति वा शिक्षकलाई नियुक्ति वा सरुवा गरेमा त्यस्तो शिक्षकको लागि तलब भत्ता वापत खर्च भएको रकम त्यसरी नियुक्ती वा सरुवा गर्ने अधिकारीबाट असुल उपर गरिने व्यवस्था रहेको छ । तर गाँउपालिकाले शिक्षक दरबन्दी नै नभएका विभिन्न विधालयमा निम्न कार्यक्रम अन्तर्गत निम्न सङ्ख्यामा शिक्षक राखेको छ । गाँउपालिकाले विगतमा शिक्षा कार्यलयबाट नियुक्ति भएका पि• सि• एफ र राहत शिक्षकहरुलाई समेत निरन्तरता दिएको र थप कति शिक्षक आवश्यक पर्ने हो सोको विवरण तयार गरी माग आकृती फारम भरी तालुक कार्यालयमा नपठाई गाँउपालिका शिक्षक सिकाई सहयोग अनुदान शिक्षक कर्मचारी व्यवस्थापन कार्यविधि २०७७ बमोजिम विना आधार र कारण दरबन्दी रिक्त नभएका विधालयमा संघिय अनुदान र पि• सि• एफ कोटा बाहेक शिक्षक नियुक्ती गर्ने कार्य नियमसंगत नभएको देखिन्छ । यसरी निजि शिक्षक राख्दा गाँउपालिकालाई आर्थिक भार पर्दछ । यस्ता खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			(nested table below)	
२६			**वार्षिक कार्यक्रममा समावेश नगरी वजेट खर्च गरेको**	

क्रस	विद्यालयको नाम	कुल रकम
१	श्री नेटा दर्लीङ मा वि	264500
२	श्री च्यानडाँडा आ वि	529000
३	श्री सिद्ध मालिका आ वि	264500
४	श्री ह्वाङदी मेहेले मावि	451167
५	श्री देविस्थान मावि ह्वाङदि	1016331
६	श्रीअर्खावाङ्ग मा वि	540400
७	श्री जमलपोखरा मावि	442000
८	श्री रानिपोखरि निमावि	264500
९	श्री मालिका मा वि	659000
१०	श्री खड्ग आ वि	264500
११	श्री थानपति आ वि	264500
	जम्मा रु	4960398

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			वार्षिक कार्यक्रममा समावेश नगरी आयोजना छनौट गरेको : कामका लागि पारीश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७७ को वुँदा नं. ७ मा प्रधानमन्त्रि रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यान्वयन हुने आयोजनाहरु स्थानिय तहको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश भएको हुनुपर्ने व्यवस्था हरेको छ । यस वर्ष गाउपालिकाले वार्षिक कार्यक्रममा समावेश नगरी (कार्यपालिकाको निर्णय वाट) निम्न कार्यक्रम तथा आयोजना छनौट गरि कार्यान्वयन गरेको । गाँउपालिकाले कार्यविधिको पालना गरी आयोजना छनौट गरी वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरेर मात्र कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।	

क्र.म	कार्यक्रम / योजना	कार्यान्वयन भएको वडा	खर्च	साझेदारको योगदान	श्रमिक संख्या	श्रमिकलाई भुक्तानी भएको पारिश्रमिक	कैफियत
१	सल्लाखर्क, घुम्ती-सल्लाखर्क प्रा.वि. घोडेटो बाटो निर्माण	१	४३२७५०	नभएको	१५	४३२७५०	
२	देउराली, लिलिङ्ग, भिमगिठेमोटरबाटो मर्मत	१	११५४००	नभएको	४	११५४००	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			(नेस्टेड तालिका तल)	

३	देउराली-देविस्थान, देउराली-पुनपोखरा-छेडा, देउराली-प्रा.वि-शिविरगैरा गोरेटो बाटो निर्माण रभल्खडा, दाम्का गोरेटो बाटो ढलाई कार्य	१	४९०४५०	नभएको	१७	४९०४५०	
४	म्यालचौर, लेक, छेडा, देउरालीमोटरबाटो निर्माणः	१	१००९७५०	नभएको	३५	१००९७५०	
५	जैसिपोखरा-खहरे, मसार-सानी पधेरा, साउनेपानी-बोम खोला, खहरे-चिउरीबोट, जैसिपोखरा-गराखोला-झाक्रिबारी गोरेटो बाटो निर्माण र जैसिपोखरा सिँढी निर्माण	१	६३४७००	३४००००	२२	६३४७००	
६	पहिरे-घाक-गहते, विरौटा-गिद्धेगौडागोरेटोबाटोनिर्माण	१	४९०४५०	नभएको	१७	४९०४५०	
७	उचालढुङ्गा दर्लिङ्ग बजार गोरेटो बाटो विस्तार	२	८६५५००	नभएको	३०	८६५५००	
८	चौपारीडाँडादेखि भिमगिठे र मौवाडाँडा भेडाखोर चौपारि डाँडा भकिम्ले हुदै भत्कुलेडाँडा गोरेटो बाटो विस्तार	२	११५४०००	नभएको	४०	११५४०००	
९	गयलचौरजुकेना गोरेटो बाटो निर्माण	३	३७५०५०	नभएको	१३	३७५०५०	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>१०</td><td>महभिर साहारे रातामाटा गोरेटोबाटो निर्माण</td><td>३</td><td>३१७३५०</td><td>नभएको</td><td>११</td><td>३१७३५०</td><td></td></tr>
<tr><td>११</td><td>खोरस्मार्टसंकलनकेन्द्रगोरेटो बाटो निर्माण</td><td>३</td><td>३१७३५०</td><td>नभएको</td><td>११</td><td>३१७३५०</td><td></td></tr>
<tr><td>१२</td><td>कोटडाडा मन्दिर एरिया गोरेटोबाटो निर्माण</td><td>३</td><td>३१७३५०</td><td>नभएको</td><td>११</td><td>३१७३५०</td><td></td></tr>
<tr><td>१३</td><td>बिसौना ढडेनी घोरेटो बाटोनिर्माण</td><td>३</td><td>३७५०५०</td><td>नभएको</td><td>१३</td><td>३७५०५०</td><td></td></tr>
<tr><td>१४</td><td>पटौटी घोरेटो बाटो निर्माण</td><td>३</td><td>३७५०५०</td><td>नभएको</td><td>१३</td><td>३७५०५०</td><td></td></tr>
<tr><td>१५</td><td>मेहालबझेनि पदमार्ग निर्माण</td><td>३</td><td>५७७०००</td><td>नभएको</td><td>२०</td><td>५७७०००</td><td></td></tr>
<tr><td>१६</td><td>निस्ती मेहाले माबि घोरेटोबाटो मर्मत तथा निर्माण</td><td>३</td><td>४६१६००</td><td>नभएको</td><td>१६</td><td>४६१६००</td><td></td></tr>
<tr><td>१७</td><td>साघुबोट काउले घोरेटो बाटो मर्मत</td><td>३</td><td>३४६२००</td><td>नभएको</td><td>१२</td><td>३४६२००</td><td></td></tr>
<tr><td>१८</td><td>डाँडाखेत-लाँकुरिरुख-गौंडा-खोरपुल-नुनथला-भकरा घो बा निर्माण तथा मर्मत</td><td>४</td><td>४६१६००</td><td>नभएको</td><td>१६</td><td>४६१६००</td><td></td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

१९	निस्ती-पंडिटटोल-डौडाघाटघोबार पंडिटटोल-गौडा मो बा मर्मत सम्भार कुकुरे-मच्छिखोर डाँडा घो बा रपुरिनपाटा-आरुपाटा-डाँडाखर्क-ठोटनेरीखोला मो बा मर्मत सम्भार	४	४३२७५०	नभएको	१५	४३२७५०	
२०	ठुलीचौर-आरुपाटा-पुरिनपाटामोबा मर्मत र आरुपाटा-देउराली-किमारुख-भानच्योन-बाख्राखोर डाँडा घो बा मर्मत तथा निर्माण	४	५१९३००	नभएको	१८	५१९३००	
२१	देउराली पिसपार्क झाडि सफाई,काभ्रेखोला-कुन्टा-लाकुरिबुटा-देउराली-घेडा ढुङ्गा-कोईने गौंडा-पिङहाल्नेचौर-देउराली घो बा मर्मत र भरथाने पोखरा-विरौटा-सिम-विरमाने मो बा मर्मत	४	६६३५५०	नभएको	२३	६६३५५०	
२२	कुकुरे-मच्छिखोर डाँडाघोबारपुरिनपाटा-आरुपाटा-डाँडाखर्क-ठोटनेरी खोलामाबा मर्मत सम्भार	४	४६१६००	नभएको	१६	४६१६००	
२३	रतनगिरीको घर देखि जमलपोखरा घो बा मर्मत	५	४६१६००	नभएको	१६	४६१६००	
२४	कुतलडाँडा, ढोरचौर र देविस्थानघो बा मर्मत	५	४३२७५०	नभएको	१५	४३२७५०	
२५	सिद्धकापाटी छाताफोरे मो बा मर्मत	५	५७७०००	नभएको	२०	५७७०० ०	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			(see table below)	

२६	चिसापानी डुकडुके मो बा मर्मत	५	५४८१५०	नभएको	१९	५४८१५०	
२७	सिद्धप्रावि, भुस्कातघोर्लेमेला घो बा र आर्ने डाँडा चौपारी निर्माण	५	६६३५५०	नभएको	२३	६६३५५०	
२८	अर्लादी भुस्पोलेघोबा तथा रातामाटा देउराली घो बा मर्मत	५	६६३५५०	नभएको	२३	६६३५५०	
२९	बाँसखोलाउदिका पौवा मो बा मर्मत	६	४३२७५०	नभएको	१५	४३२७५०	
३०	खोलाखर्क ठाँटी घोडेटो बाटो निर्माण	६	४६१६००	नभएको	१६	४६१६००	
३१	हरिसिंगेमंग्राचौर राम्चे चिसापानी मो बा	६	४३२७५०	नभएको	१५	४३२७५०	
३२	बिरौटानुन्थला रातीपोखरी भिर्लमेला घो बा	६	४३२७५०	नभएको	१५	४३२७५०	
३३	कुमालगाँउ फोर्साबोटबासखोलापौवा मो बा	६	४३२७५०	नभएको	१५	४३२७५०	
३४	सिंदु रेफोर्साबोट चनौटे मो बा	६	४९०४५०	नभएको	१७	४९०४५०	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

३५	पुरानो हेपोखोर हरिसिंगे हुदै च्यानगैरा मो बा	६	४६१६००	नभएको	१६	४६१६००	
३६	भवानीदहदेखि घोरापानी देउराली घोडेटो बाटो	७	४३२७५०	नभएको	१५	४३२७५०	
३७	काहालेसिजाली देखि भेडिखोरसम्म घोडेटो बाटो	७	३१७३५०	नभएको	११	३१७३५०	
३८	तपतपेबरारुख - वालुवाबनेखोला घोडेटो बाटो	७	३४६२००	नभएको	१२	३४६२००	
३९	अर्जेलटोल- सदिखोला घोडेटो बाटो	७	२८८५००	नभएको	१०	२८८५००	
४०	काउलेबुढिचौर- भानुपोखरा चिप्लपहरा घोडेटो बाटो	७	३४६२००	नभएको	१२	३४६२००	
४१	सिजाली- ठाँटी घोडेटो बाटो निर्माण	७	३७५०५०	नभएको	१३	३७५०५०	
४२	तल्लो डाँडा माझे - डाँडाखेत घोडेटो बाटो निर्माण	७	३४६२००	नभएको	१२	३४६२००	
४३	घमिर गाडा पुरान्ने-मसरा पुरान्ने वेडडाँडा भानेपोरे घोडेटो बाटो निर्माण	७	३४६२००	नभएको	१२	३४६२००	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

४४	कुकुर बान्ने पुरनकोट-वेडडाँडा घोडेटो बाटो निर्माण	७	४३२७५०	नभएको	१४	४०३९००	
४५	पोखरी-ढाडढुङ्गा घोडेटो बाटो निर्माण	७	१७३१००	नभएको	६	१७३१००	
४१	पौवागैरेभिर चोरलोटा घो बा	८	६६३५५०	नभएको	२३	६६३५५०	
४२	भोल्टे छहरा कालिमाटी घो बा	८	६०५८५०	नभएको	२१	६०५८५०	
४३	पाहाखोला नाकेधाराफहुल चौताराढुङ्गा घो बा	८	६९२४००	नभएको	२४	६९२४००	
४४	ठेटिपिपल घमिरखोला अगेरपानी गुडेखोला भुपेका चौपारी बागुवा खोला घो बा	८	४०३९००	नभएको	१४	४०३९००	
४५	हुललाम डाडाका उछेमेला अल्काचौर पञ्चमुरे सालरुख टलटले घो बा मर्मत	८	८०७८००	नभएको	२८	८०७८००	
४६	वडागत मोटर बाटो मर्मत	१	५७७००	नभएको	२	३४६२०	
४७	वडागत मोटर बाटो मर्मत	२	८६५५०	नभएको	३	५१९३०	
४८	वडागत मोटर बाटो मर्मत	४	५७७००	नभएको	२	३४६२०	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><table>
<tr><td>४९</td><td>वडागत मोटर बाटो मर्मत</td><td>५</td><td>५७७००</td><td>नभएको</td><td>२</td><td>३४६२०</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>२,४३,८९,७९०</td><td></td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>२७</td><td></td><td></td><td>पदाधिकारी सुविधा

पदाधिकारी सुविधाः लुम्बिनी प्रदेशको प्रदेश सभाले बनाएको स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धी ऐन-२०७६ को दफा ३,४,५,६,७,८ र ९ संग सम्बन्धित अनुसुची अनुसार स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुलाई टेलिफोन तथा मोवाइल, पुस्तक पत्रपत्रिका तथा इन्टरनेट, जनसम्पर्क तथा विशेष कार्यसुविधा मर्मत सुविधा अतिथि सत्कार र खानेपानी विद्युत तथा सरसफाई खर्च दिने व्यवस्था गरेको व्यवस्था अनुसार कार्यालयले स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुलाई यो वर्ष यातायात सुविधा रु. २२०७५८१/-, टेलिफोन तथा मोवाइल रु. ११८०९३५/-, पुस्तक तथा पत्रपत्रिका इन्टरनेट रु. १०४५८६८/-, जनसम्पर्क विशेष कार्यसुविधा रु. १७४७००२/-, अतिथि सत्कारमा रु. १३७००१/-, खानेपानी र सरसफाईमा रु. १०३११२/- र चाडपर्व खर्चमा रु. ३८२०००/- समेत रु. ६८०३४९९/- खर्च भुक्तानी गरेको देखियो । कार्यालयले उल्लिखित अनुसारको रु.६८०३४९९/- भुक्तानी गर्दा विल भरपाई नराखी एकमुष्ठ मासिक रुपमा भुक्तानी दिने गरेकोले उदेश्य अनुरुप निर्धारित कार्यमा उपयोग भए नभएको एकिन एवं विश्वस्त हुने अवस्था रहेन । अत उद्देश्य अनुरुप खर्च भएको विश्वस्त हुन सक्ने खर्चको प्रमाण पेश गरिनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२८</td><td></td><td></td><td>हेफर प्रोजेक्ट नेपाल र अन्य</td><td></td></tr>
<tr><td>२८.१</td><td></td><td></td><td>सामुदायिक विकासको लागि बाख्रा उद्यम परियोजना (हेफर प्रोजेक्ट नेपाल) : सामुदायिक विकासको लागि बाख्रा उद्यम परियोजना सञ्चालनका लागि (हेफर नेपाल प्रोजेक्ट) र पालिका वीच रु ३,६१,७५,९४८।०० को लागतमा मिति २०७९ आषाढ १६ सम्म कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी मिति २०७६।०८।१५ मा सम्झौता भएको छ । कुल लागत मध्ये २५% ले हुने रकम रु ९०,६८,१५५।०० हेफरले र बाँकी ७५% ले हुने रकम रु २,७१,०७,७९३।०० पालिकाले व्यहोर्ने व्यवस्था रहेको छ ।</td><td>२,९७३,३८९</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			परियोजनाको उद्देश्य : यस परियोजनाको मुख्य लक्ष्य लक्षित परिवारहरुको बार्षिक आम्दानीमा वृद्धि गरी जिविकोपार्जन सुधार गर्नु रहेको छ । यस परियोजनाको निर्दिष्ट उद्देश्यहरुमा आवद्ध मिहला लाभग्राहीहरुलाई स्वावलम्वी समूहहरु तथा सहकारीमा आबद्ध गरी सामाजिक पूँजीको अभिबृद्धी गर्नु, सुधारिएको बाख्रा व्यवस्थापन र उन्नत प्रविधिहरुको अनुसरणवाट वाख्राको उत्पादन, उत्पादकत्व र उद्यमशिलता अभिवृद्धि गर्नु र बाख्रा बिषयगत क्षेत्रको विकासका लागि संस्थागत संयन्त्र निर्माणार्थ सकारात्मक वातावरण श्रृजना गर्नु रहेको छ । **मुख्य गतिविधि :** परियोजनाको मुख्य गतिविधिहरुमा उन्नत नश्लका विउ बाख्राको वितरण. घाँसको प्रवर्द्धन, कृषक परिवारहरुलाई प्राविधिक तथा सामाजिक तालिमहरु, महिला स्वावलम्वी समूह गठन तथा परिचालन, सहकारीको सुदृढीकरण, बाख्राको खोर सुधार, बाख्रा तौलने उपकरणको व्यवस्थापन, व्यवस्थित संकलन केन्द्र स्थापना आदि रहेकाछन् । यस वर्षको कार्यक्रमका लागि पालिकावाट रु ४६,५०,०००।०० भुक्तानी भएको छ । यस सम्वन्धमा देखिएको व्यहोरा निम्नानुसार रहेको छ : **क. पेश्की भुक्तानी :** सम्झौताको वुँदा नं. ७.२ मा प्रथम पक्षले वार्षिक रुपमा विनियोजन गरेको रकम पेश्कीको रुपमा तीन किस्तामा उपलब्ध गराउनुपर्नेछ । जस अन्तर्गत पहिलो किस्ता कुल रकमको २५%, दोश्रो किस्ता ५० प्रतिशत र तेश्रो २५% दोश्रो पक्षको नाममा संचालन गरिने उपयुक्त बैंक खातामा उपलव्ध गराउनुपर्ने व्यवस्था छ । साथै कार्यक्रम संचालनका लागि दोश्रो पक्ष (हेफर) ले प्रत्येक आर्थिक बर्ष शुरु हुनु पूर्व विस्तृत कार्यक्रम तथा बजेट पालिकालाई पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को सम्झौता अनुसार हेफर संस्थाले पालिकामा पेश गरेको कार्यक्रम तथा बजेटमा पहिलो किस्ता रु ४,१९,१५३।००, दोश्रो किस्ता रु ८,३८,३०५।०० र तेश्रो किस्ता रु ४,१९,१५३।०० गरी कुल जम्मा रु १६,७६,६११।०० सम्म भुक्तानी दिन मिल्ने देखिन्छ । पालिकाले यस बर्ष प्रथम किस्ताको पेश्की (२५%) वापत रु १५,५०,०००।०० र दोश्रो किस्ताको रु ४६,५०,०००।०० मध्ये प्रथम किस्ताको पेश्की रु १५,५०,०००।०० कट्टी गरी रु ३१,००,०००।०० भुक्तानी भएको छ । सम्झौता अनुसार यस वर्ष हेफर संस्थालाई रु १६,७६,६११।०० भुक्तानी दिनु पर्नेमा प्रथम वर्षको दोश्रो चौमासिकमा कार्यक्रम सञ्चालन नभइ वचत रकम रहेकोले उक्त वचत रकम यस वर्ष भुक्तानी गरेको भनी पालिकाले रु २९,७३,३८९।०० वढी भुक्तानी गरेको छ । शुरु वर्षको दोश्रो चौमासिकका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम/क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि विनियोजित रकम अन्तिम वर्षको दोश्रो चौमासिकमा गाउँपालिकाका अध्यक्षले हेफर नेपाल प्रोजेक्ट वाट प्रस्तावित संशोधित वजेट तथा कार्यक्रम स्वीकृत गरी भुक्तानी दिएकोव नियम सम्मत भएन रु...	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२८.२			**ख. खर्चको प्रमाण :** गो.भौ. २५।०७८।०८।२६ वाट दोश्रो किस्ताको रु ४६,५०,०००।०० मध्ये प्रथम किस्ताको पेश्की रु १५,५०,०००।०० कट्टी गरी रु ३१,००,०००।०० भुक्तानी भएको छ । पहिलो किस्ता वापतको पेश्की दोश्रो किस्ता वापतको पेश्की रकम भुक्तानी गर्दा फर्छ्यौट गरी वाँकी रकम भुक्तानी दिएको पालिकाले जनाएको छ । पेश्की फर्छ्यौट गर्दा एकीकृत ग्रामीण विकास समाज गुल्मी र गतिशिल सामुदायिक वाख्रा उपभोक्ता समिति वीच मिति २०७८।७।१० मा सम्झौता भइ वाख्राको खोर सुधार तथा निर्माण कार्यको लागि प्रति व्यक्ती रु १०,०००।०० का दरले २५ जनालाई कुल रु २,५०,०००।०० भुक्तानी भएको आधारमा पेश्की फर्छ्यौट भएको छ । त्यस्तैगरी अन्य वाख्रा उपभोक्ता समिति सँग सम्झौता गरी भर्पाइका आधारमा प्रति व्यक्ति रु १०,०००।०० का दरले रु ३,६०,०००।०० वितरण गरी पेश्की फर्छ्यौट भएको छ । वाख्रा खोर सुधार तथा निर्माणको प्राविधिक विल पेश भएको छैन् । खोर निर्माण वापत रकम वुझिलिएको भनी व्यक्तिगत भर्पाईको आधारमा पेश्की फर्छ्यौट गरेको देखियो । खोर निर्माण कार्य वास्तविक रुपमा भए नभएको एकिन हुन सकेन । प्राविधिक विल तयार गरी वास्तविक कामको एकिन गरेर मात्र खर्च गर्ने तर्फ सम्वन्धित पक्षले ध्यान दिनु पर्दछ । **ग. कार्यक्रमको उपलब्धी तथा मापदण्ड :** सम्झौताको वुँदा नं. ८ मा परियोजनाको प्रगति प्रतिवेदनमा क्रियाकलाप सम्पादन भएको र त्यसवाट आएको उपलब्धी र सो कार्यक्रमले पारेको प्रभावलाई समेत समेटी हेफर संस्थाले पालिकामा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । हेफर संस्थाले यस कार्यक्रम वाट प्राप्त उपलब्धी र पारेको प्रभाव प्रतिवेदनमा समेटी पालिकामा पेश गर्ने गरेको देखिएन । उपलब्धी र प्रभावलाई मापन गर्ने वस्तुगत आधार तथा मापदण्ड तयार नगरी सम्झौता भएको छ । यसले गर्दा यो कार्यक्रम सञ्चालन पूर्व लक्षित परिवारहरुको बार्षिक आम्दानी तथा जिविकोपार्जनको बास्तविक अवस्था एकिन गरेको छैन् भने कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात लक्षित परिवारहरुको आम्दानी वृद्धि तथा जिविकोपार्जन मा के कस्तो सुधार तथा परिवर्तन भयो विश्लेषण गर्न सक्ने अवस्था रहेन । वस्तुगत आधार तथा मापदण्ड तयार नगरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नाले सरकारी खर्चको प्रतिफल र गुणस्तरमा आस्वस्त हुन सकिएन । **घ. कर्मचारी परिचालन :** पालिकाले आफ्ना कर्मचारीहरुबाट गराउन सक्ने कार्यक्रमहरु कार्यालयका कर्मचारीहरु परिचालनबाट गराएको हुनु पर्दछ । पालिकाले यस कार्यक्रमवाट कार्यान्वयन गर्ने बाख्रा वितरण, खोर सुधार, घाँसको विउ वितरण तथा सचेतनासम्वन्धि तालिम कार्यक्रमहरु कार्यालयका कर्मचारीहरुवाट नै गराउन सक्नेमा कर्मचारीहरुवाट नगराई परमर्शदाताको खोजी गरि हेफर प्रोजेक्ट नेपालबाट	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			गराईनु युक्तिसंगत देखिएन । अत : कार्यालयका कृषि शाखा तथा पशु शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई प्रभावकारी रुपमा उपयोग गरिनु पर्दछ । **ङ. विल विजक :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १९ अनुसार कुनै कारोबार गर्दा आन्तरिक राजश्व कार्यालयबाट स्थाई लेखा नम्वर र मूल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्रमाण पत्र प्राप्त गरेका व्यक्ति, फर्म, संस्थावाट मात्र गर्नुपर्ने र रु २० हजार भन्दा बढीको खरिद गर्नुपर्दा मु.अ.कर दर्ता भएकाबाट गर्न पर्ने व्यवस्था रहेको छ । त्यस्तै मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १० अनुसार कुनै कारोबारमा संलग्न हुन चाहने व्यक्तिले कारोबार शुरु गर्नु भन्दा अघि कारोबार दर्ता गरेको हुनुपर्ने र दफा १४ अनुसार बस्तु वा सेवा आपुर्ति गर्दा प्रापकलाई बिजक दिनुपर्ने र नियमावली, २०५३ को नियम १७ अनुसार दर्ता भएको व्यक्तिले कुनै बस्तु वा सेवा आपुर्ति गर्दा कर अधिकृतले अन्यथा स्वीकृत गरे देखि वाहेक प्रापकलाई अनुसूची- ५ र ५क बमोजिमको ढाँचामा कर विजक दिनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस बर्ष हेफर प्रोजेक्टलाई रु ४६,५०,०००।०० भुक्तानी गरेको र हेफर प्रोजेक्टले स्थानीय साझेदार एकिकृत ग्रामिण विकास समाज (IRDS) मार्फत कार्यक्रम कार्यान्वयन गराउकोमा हेफर प्रोजेक्ट नेपाल वा स्थानिय साझेदारले नियमानुसारको विजक वा कर विजक जारी गर्ने गरेको छैन् र पालिकाले समेत विल विजक माग नै नगरी कारोबार रकम भुक्तानी दिने गरेको देखियो । अत : कानून अनुसार बिल विजक जारी नै नगरी आर्थिक कारोबार गरेको देखिएकोले नियमसम्मत देखिएन । यसमा यथाशिघ्र सुधार गरिनु पर्दछ ।	
२८.३			**कोभिड १९ महामारीवाट प्रभावित अति विपन्न परिवारलाई नगद हस्तान्तरण कार्यक्रम :** यस पालिकावाट कोभिड प्रभावितलाई प्रति परिवार रु १०,०००।०० का दरले ४२० परिवारलाई रु ४२,००,०००।०० भुक्तानी भएको छ । यस्तो अनुत्पादक र वितरणमुखी कार्यक्रममा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।	
२८.४			**संघीय सरकारवाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(स्वास्थ्य तर्फ) जिन्सी मालसामानको लगत :** गो.भौ. ३९।०७९।०३।२४ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९५ मा जिन्सी मालसामानको लगत सम्वन्धी व्यवस्था रहेको छ । नेटा स्वा चौ ,अर्खावाङ्ग स्वा चौ र मर्भुङ्ग स्वा चौ लाई पुँजीगत अनुदान कार्यक्रम वापत मरभुङ्ग स्वास्थ्य चौकी, गुल्मी ले विभिन्न फर्निचर र मेडिकल/सर्जिकल सामान र फर्निचर खरिद गरी सत्यवती मेडिकल कन्सर्न प्रा.लि. को विभिन्न विजक र श्रद्धा मल्टी ट्रेड सेन्टर गुल्मी को विजक नं. ८३।०७९।३।८ वाट सामान खरिद गरी पालिकामा पेश भएको आधारमा रु १४,९९,६२२।०० भुक्तानी भएको छ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>पालिकावाट खरिद गरी मूल जिन्सी खातामा दाखिला गरी हस्तान्तरण फारम मार्फत स्वास्थ्य चौकी मा हस्तान्तरण गर्नु पर्नेमा सोझै स्वास्थ्य चौकीमा दाखिला भएको दाखिला फारम पेश भएको छ । यसले गर्दा जिन्सी खातामा दाखिला भए नभएको सम्वन्धमा एकिन भएन । यस्तो कार्यमा सुधार गरी पालिकावाट सामान खरिद गरी मूल जिन्सी खातामा दाखिला गरी हस्तान्तरण फारम मार्फत सामान हस्तान्तरण गर्ने तर्फ सम्वन्धित पक्षले ध्यान दिनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२९</td><td></td><td></td><td>पेश्की जमानत

पेश्की जमानतको अवधि : ठे.नं. २७- २०७७।७८ पालिका प्रशासकिय भवन निर्माण कार्यको लागि निर्माण व्यवसायी M/S BKOI-Shrestha-SunilSamir J/V र पालिका वीच कवोल अंक रु ७,६७,१८,२२४।३९(भ्याट समेत) को मिति २०८०।०४।३१ मा सम्पन्न गर्ने गरी मिति २०७८।०५।०१ मा सम्झौता भएको छ । सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ को नियम ११३(३) मा पेश्की दिँदा निर्माण व्यवसायीबाट त्यस्तो पेश्की रकम खाम्ने गरी वैंक वाट जारी भएको वैंक जमानत लिई त्यस्तो पेश्की दिनुपर्ने र नियम ११३(४) मा त्यस्तो बैक जमानतको मान्य अवधि खरिद सम्झौतामा उल्लेख भएको पेश्की फर्छ्यौट गर्नुपर्ने अवधि भन्दा कम्तीमा एक महिनाभन्दा वढी अवधिको हुनुपर्ने व्यवस्था छ ।यस कार्यालय र निर्माण व्यवसायी वीच भएको खरिद सम्झौतामा निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने समय अवधिको ८०% समयभित्र पेश्की फर्छ्यौट गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस कार्यालयले पेश्की भुक्तानी गर्दा पेश भएको पेश्की जमानत वापतको वैक जमानतको अवधि कम भएको अवस्थामा समेत पेश्की भुक्तानी दिएको पाइयो । नियममा भएको व्यवस्था को परिपालना गरिनु पर्दछ ।
<table>
<tr><th>मोविलाइजेशन पेश्की किस्ता</th><th>सम्झौता अनुसार हुनुपर्ने पेश्की वैक जमानतको अवधि</th><th>वास्तविक पेश्की वैंक जमानतको अवधि</th><th>पेश्की दिएको रकम</th></tr>
<tr><td>प्रथम</td><td>२०८०।०१।०६</td><td>२०७९।०१।१३</td><td>६७,००,०००</td></tr>
<tr><td>दोश्रो</td><td>२०८०।०१।०६</td><td>२०७९।०६।११</td><td>६७,००,०००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३०			**ठेक्का व्यवस्थापन र भुक्तानी**	
३०.१			**कन्टिन्जेन्सी कट्टी :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान अनुसूची -१ वमोजिम तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । अनुसूचीमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान प्रयोजनार्थ ४% कन्टिजेन्सीको व्यवस्था रहेको छ । यस पालिकाले वोलपत्रको माध्यमवाट खरिद गर्दा लागत अनुमानको ४% कन्टिन्जेन्सी कट्टी गरी मर्मत संभार कोषमा उक्त रकम जम्मा गर्ने गरेको देखियो । कवोल अंक अनुसारको वास्तविक खर्चको आधारमा कन्टिजेन्सी कट्टी गरी खर्च गर्नु पर्नेमा लागत अनुमानको आधारमा कन्टिजेन्सी कट्टी गर्ने कार्य नियम सम्मत भएन । पहिलो प्याकेजको लागि लागत अनुमान को ४% ले हुने रकम कन्टिन्जेन्सी कट्टी गरी मर्मत संभार कोषमा राखेको र उक्त ठेक्का लागत अनुमान भन्दा कममा कवोल भई वचत भएको रकमवाट अर्को प्याकेजको ठेक्का आव्हान भइ खरिद सम्झौता गर्दा कन्टिन्जेन्सी वापत पुन: रकम कट्टी गरी मर्मत संभार कोषमा राखी खर्च गरेको छ । एउटै कामको लागि दुइ पटक कन्टिजेन्सी कट्टी गरेको पाइयो । वास्तविक भुक्तानीका आधारमा कन्टिन्जेन्सी कट्टी गर्नु पर्नेमा लागत अनुमानको आधारमा कन्टिन्जेन्सी कट्टी गरी खर्च गर्ने कार्य उचित भएन । यस्तो कार्यमा नियन्त्रण हुनु पर्दछ । यसका केही उदाहरण निम्नानुसार रहेको छ : ठे.नं. १५- २०७८।७९ फूलवारी अर्जेइ चापाहिल वोमा नेटा सडक निर्माण कार्यको पहिलो प्याकेजको लागि लागत अनुमान रु १ करोडको ४% ले हुने रकम रु ४,००,०००।०० कन्टिन्जेन्सी कट्टी गरेको छ । सम्झौता रकम रु ४६,९५,०१५।७५ (भ्याट र पी एस आइटम वाहेक) को अधिकतम ४% ले हुने रु १,८७,८००।६३ कन्टिन्जेन्सी वापत कट्टी गरी खर्च गर्न मिल्नेमा सो भन्दा वढी रु २,१२,१९९।३७ कन्टिन्जेन्सी कट्टी गरेको छ । उक्त ठेक्का लागत अनुमान भन्दा कममा कवोल भई वचत भएको रकमवाट ठे.नं. २४- २०७८।७९ फूलवारी अर्जेइ चापाहिल वोमा नेटा सडक निर्माण प्याकेज- २ ठेक्का आव्हान भइ खरिद सम्झौता भएको छ । यस ठेक्काको भुक्तानी दिँदा कन्टिन्जेन्सी वापत रु ४३,८००।०० पुन: कट्टी गरी मर्मत संभार कोषमा राखी खर्च गरेको छ । वास्तविक भुक्तानीका आधारमा कन्टिन्जेन्सी कट्टी गर्नु पर्नेमा लागत अनुमानको आधारमा कन्टिन्जेन्सी कट्टी गरी खर्च गर्ने कार्य उचित भएन । यस्तो कार्यमा नियन्त्रण हुनु पर्दछ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३०.२</td><td></td><td></td><td>वीमाको भुक्तानी : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११२ मा १० लाख रुपैया भन्दा बढी मूल्यको निर्माण कार्य गर्ने निर्माण व्यवसायीले नियमावलीमा तोकिए बमोजिमका त्रुटी सच्याउने अवधि १२ महिना समेतको विमा गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले निर्माण कार्यको वी.ओ.क्यू. आइटममा वीमा वापत प्रोभिजनल समको व्यवस्था गरेकोमा सम्झौता कार्यान्वयनको शुरुमा नै वीमा गरी पेश हुनु पर्नेमा निर्माण कार्य सम्पन्न भएको अवधिमा वीमा पोलिसी जारी गरी पेश भएको आधारमा भुक्तानी दिएको देखियो । निम्नानुसार निर्माण कार्य सम्पन्न भएको अवधिमा वीमा पोलिसी जारी गरी भुक्तानी दिएको नियम सम्मत भएन रु...
<table>
<tr><th>ठे.नं.</th><th>निर्माण व्यवसायी</th><th>सम्झौता मिति</th><th>सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति</th><th>वीमा पोलिसी जारी मिति</th><th>वीमा भुक्तानी रु</th></tr>
<tr><td>१६- २०७८।७९</td><td>पौडेल निर्माण सेवा</td><td>२०७८।०७।०७</td><td>२०७८।१०।२</td><td>२०७८।१०।०२</td><td>५०,०००</td></tr>
<tr><td>१५- २०७८।७९</td><td>नन स्टप कन्स्ट्रक्सन</td><td>२०७८।०७।१६</td><td>२०७८।१०।१५</td><td>२०७८।९।१८</td><td>४९,३९९</td></tr>
<tr><td>१८- २०७८।७९</td><td>नुतन निर्माण सेवा</td><td>२०७८।०८।१७</td><td>२०७८।१२।१६</td><td>२०७९।०३।२२</td><td>२५,०२२</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td>१२४४२१</td></tr>
</table></td><td>१२४,४२१</td></tr>
<tr><td>३१</td><td></td><td></td><td>लागत अनुमान

लागत अनुमान : ठे.नं. २७- २०७७।७८ पालिका प्रशासकिय भवन निर्माण कार्यको लागि निर्माण व्यवसायी M/S BKOI-Shrestha-SunilSamir J/V र पालिका वीच कवोल अंक रु ७,६७,१८,२२४।३९(भ्याट समेत) को मिति २०८०।०४।३१ मा सम्पन्न गर्ने गरी मिति २०७८।०५।०१ मा सम्झौता भएको छ । सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५(१) मा सार्वजनिक निकायले कुनै पनि खरिदको लागि लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने र नियमावली, २०६४ को नियम १० मा निर्माण कार्यका लागि स्वीकृत नम्स र जिल्ला दररेटका आधारमा लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस निर्माण कार्यको आइटम नं. २ को Earthwork in excavation from Hydrolic Excavator</td><td>३,६४०,२३६</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>in medium type soils in foundation including 10m hauling distance and 1.8m lift all complete in approval of site engineer को लागत अनुमान तयार गर्दा दर विश्लेषण अनुसार प्रति घन मी. रु ४९।१६ हुनु पर्नेमा रु ५६३।८२ राखी वश्लेषण गरेको छ । यसले गर्दा रु ५१४।६६ प्रति घन मी. वढी दर राखी लागत अनुमान तयार भएको छ । वी.ओ.क्यू.को कुल परिमाण ७०७३.०९ घ.मी. को वढी दर रु ५१४।६६ प्रति घन मी. ले दर विश्लेषण गर्दा रु ३६,४०,२३६।०० को वढी लागत अनुमान तयार हुन गएको छ । दर फरक पारी लागत अनुमान तयार गरेको नियम सम्मत भएन रु......</td><td></td></tr>
<tr><td>३२</td><td></td><td></td><td>उपभोक्ता समितितर्फ</td><td></td></tr>
<tr><td>३२.१</td><td></td><td></td><td>उपभोक्ता समितिले निर्माण व्यवसायी मार्फत कार्य गरेको : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(१०) मा उपभोक्ता समितिले पाएको काम आफैले सम्पन्न गर्नुपर्ने र कुनै निर्माण व्यवसायी वा सब-कन्ट्र्याक्टवाट गराउन सकिने छैन भन्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले निम्नानुसारको निर्माण कार्य उपभोक्ता समिति मार्फत गराएकोमा उपभोक्ताले लिएको काम निर्माण व्यवसायीको कर विजक संलग्न गरी विल पेश गरेको आधारमा भुक्तानी गरेको छ । उपभोक्ता समितिले निर्माण व्यवसायी मार्फत काम गराउने कार्य नियम सम्मत भएन । यसका केही उदाहरणहरु निम्नानुसार रहेको छ :
<table>
<tr><td>उपभोक्ता समिति र कामको विवरण</td><td>विजक पेश भएको निर्माण व्यवसायी</td><td>विजक रकम</td><td>भुक्तानी रकम</td></tr>
<tr><td>अग्लुङ्ग बाँझकटेरी सिमलटारी सिलादी अर्खवाङ्ग भिमगिठे सडक उ स</td><td>रञ्जित रञ्जन कन्सट्रक्सन प्रा.लि.</td><td>२४,१०,६९८</td><td>१९,९८,०५०</td></tr>
<tr><td>डाँडागाउँ खोलाखर्क नयाँवन मोटरबाटो उ स</td><td>विष्णु देवि निर्माण सेवा</td><td>९,२९,९९०</td><td>९,००,०००</td></tr>
<tr><td>गुनमाङ्ग रातापोखरा मोटरबाटो उ स</td><td>रञ्जित रञ्जन कन्सट्रक्सन प्रा.लि.</td><td>१०,५६,३१९</td><td>९,८९,०६२</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>३२.२</td><td></td><td></td><td>राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम नापी किताव / कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन : विधालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम, कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७८।७९ को १.३ (ड) मा विद्यालय भवन, कक्षा कोठा, शौचालय लगायतका भौतिक निर्माण सम्वन्धी कार्यहरु सम्पन्न भए पश्चात कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरी अन्तिम लेखापरीक्षण समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकावाट आर्थिक बर्ष २०७८।७९ मा संघीय सशर्तवाट ३ वटा विधालयलाई आषाढ महिनामा भवन निर्माण अनुदान रु ७२,००,०००।०० भुक्तानी दिएको छ । आर्थिक बर्ष २०७८।७९ मा ३ वटा विधालयलाई अनुदान मध्ये १ विधालयको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन लेखापरीक्षणको क्रममा पेश भएको र २ विधालयको निर्माण कार्य सम्पन्न नभएकोले अनुदान रकम रु २४,००,०००।०० रोक्का राखेको पालिकाले जानकारी दिएको छ । निम्नानुसार विधालयमा भवन निर्माणका लागि अनुदान दिएकोमा सो भुक्तानीलाइ पुष्टयाई गर्ने निर्माण कार्यका कागजातहरु (नापी किताव , कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन) लेखापरीक्षणका क्रममा पेश भएन । अत : उक्त निर्माण कार्यको नापी किताव तथा कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश हुनुपर्ने रु..
<table>
<tr><th>सि.नं.</th><th>विधालयको नाम</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>१</td><td>सिद्ध मालिका नि मा वि दर्लिङ्ग</td><td>१८,००,०००</td><td>२ कोठे भवन</td></tr>
<tr><td>२</td><td>ह्ववाङदी मेहेले मा वि</td><td>३६,००,०००</td><td>४ कोठे भवन</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>५४,००,०००</td><td></td></tr>
</table>
राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गतका क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयन प्रक्रियाको वुँदा नं. ११ मा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि स्थानीय तहले बजेट तथा कार्यक्रम प्राप्त भए पश्चात आवश्यक प्रक्रिया पुरागरी ७ दिन भित्र विद्यालयलाई निकासा दिने र विद्यालयले प्राप्त रकम यसै आर्थिक वर्ष भित्रैमा तोकिएको कार्यमा खर्च गरी फ्रिज हुन गएमा विद्यालय नै जवाफदेही हुनु पर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले विभिन्न ३ विधालयलाई भवन निर्माणका लागि रु ७२,००,०००।०० अनुदान दिएकोमा यही आर्थिक वर्ष भित्र कार्य सम्पन्न भएको प्रमाण पेश भएन भने रकम फ्रिज भएको समेत देखिएन । अत: क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयन प्रक्रियामा भएको व्यवस्थाको परिपालना हुनु पर्दछ ।</td><td>३,६००,०००</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>✂ .... मिति २०७९-१२-१५ को निर्णयानुसार 1800000.00 को सम्परीक्षण मनासिब देखि फर्स्यौट गरिएको</td><td></td></tr>
<tr><td>३३</td><td></td><td></td><td>उपभोक्ताको जनश्रमदान

उपभोक्ता समितिको जनश्रमदान : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिवाट गर्ने कार्यको लागत अनुमान तयार कर्दा सार्वजनिक निकायले व्यहोर्ने रकम र उपभोक्ता समितिवाट हुने जनश्रमदान स्पष्ट गरी लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकावाट लागत अनुमान तयार गर्दा जनश्रमदान देखिने गरी तयार भएको छ । खरिद सम्झौता अनुसार कार्य सम्पादन भई उपभोक्ताको विलमा जनश्रमदान भनी रकम उल्लेख गरेकोमा डोर हाजिर संलग्न गरेको छैन् भने कुन कार्यमा कति जनश्रमदान भएको हो खुल्ने गरी कुनै पनि विवरण संलग्न रहेको छैन् । यसले गर्दा यस कार्यमा वास्तविक रुपमा जनश्रमदान भएको हो भनि एकिन हुन सकेन । यसका केही उदाहरणहरु निम्नानुसार रहेको छ :
<table>
<tr><th>उपभोक्ता समिति र कामको विवरण</th><th>जम्मा विल रकम</th><th>जनश्रमदान वापत रकम रु</th></tr>
<tr><td>अग्लुङ्ग बाँझकटेरी सिमलटारी सिलादी अर्खवाङ्ग भिमगिठे सडक उ स</td><td>१९,९८,०५०</td><td>२,१५,३११</td></tr>
<tr><td>डाँडागाउँ खोलाखर्क नयाँवन मोटरबाटो उ स</td><td>९,००,०००</td><td>१,०२,०७१</td></tr>
<tr><td>गुनमाङ्ग रातापोखरा मोटरबाटो उ स</td><td>९,८९,०६२</td><td>१,०७,२५६</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>३४</td><td></td><td></td><td>कार्यसम्पादन जमानत

कार्य सम्पादन जमानतको म्याद थप : ठे.नं. १७- २०७७।७८ सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११०(४) मा कार्यसम्पादन जमानतको अवधि निर्माण कार्यको त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि भन्दा कम्तिमा एक महिना बढीको अवधि हुनुपर्ने व्यवस्था छ ।</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>लिलिङ्ग सल्लाखर्क देउराली सडक निर्माण कार्यको लागि निर्माण व्यवसायी र पालिका वीच कवोल अंक रु ५७,३४,३४७।४८ (मू.अ.कर समेत) को मिति २०७८।३।१६ मा सम्पन्न गर्ने गरी मिति २०७८।२।२१ मा सम्झौता भएको छ । यस निर्माण कार्यको म्याद कार्यपालिकाको निर्णयले २०७८ चैत्र मसान्त सम्म एकमुष्ट म्याद थप गरिएको छ । म्याद थप गर्दा कार्य सम्पादन जमानत र वीमाको म्याद थप भएको देखिएन । म्याद थप गर्नु अघि म्याद थप अवधिको आधारमा त्रुटी सच्याउने अवधि धान्ने कार्यसम्पादन जमानत र वीमाको म्याद थप गरेपछी मात्र निर्णय गर्ने तर्फ पालिकाले ध्यान दिनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३५</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका वेरुजु</td><td></td></tr>
<tr><td>३५.१</td><td></td><td></td><td>आन्तरिक लेखापरीक्षण स्थानीय तह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७(२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोवारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु अन्तिम लेखापरीक्षण शुरु हुन अगावै फस्यौंट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले आन्तरिक लेखापरीक्षणले औंल्याएका वेरुजुहरु लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि फस्यौंट गरेको पाइएन । अतः उक्त वेरुजुहरु तोकिए बमोजिम फस्यौंट गर्नुपर्ने रु.
आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) बमोजिम सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टी गर्ने विल भरपाई, प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्नेमा पालिकाले देहायबमोजिम क्रियाकलापहरुमा आवश्यक विल प्रमाणहरु नभएकाले प्रमाण पेश गर्नुपर्ने
<table>
<tr><td>गो.भौ.नं. र मिति</td><td>व्यहोरा</td><td>रकम</td></tr>
<tr><td>२७०।२०७८।१२।०९</td><td>सुपर्भाईजरको पारिश्रमिक मान वहादुर वि.क लाई वुझाएको भरपाई पेश गरि गर्नुपर्ने</td><td>१२८९९</td></tr>
</table></td><td>२७१,४२८</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय			बेरुजु रकम
			२१९-२०७८।१०।१८	०७८ श्रावण देखि मंसिर सम्म को वडा नं ८ को वडा सञ्चालन खर्च भूक्तानी श्रेस्तामा ईन्धन खर्च (१६२ ली. पेट्रोल) विलको भुक्तानी भएकोले प्रमाणित सवारी लगवुक पेश गर्नुपर्ने	२६०७०	
			२६८-२०७८।१२।०९	वडा नं १ नेटा निवासि प्रदिप श्रीसलाई भुगर्भविद ले खानी चेक जाँच गर्दा लागेको खाजा खाना को रकम भुक्तानी भएको मा निम्न कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.२०२०० -भुगर्भविदहरुको आवागमन मिति सहितको उपस्थिति (संख्या सहित) चेक जाँचगर्दा को तस्विरहरू मालिका ४ मा सिसा व्यवस्थापन मा ७ जना ब्यक्ति ६ दिन प्रयोग भएको डोर हाजिर अनुसार मालिका ४ निवासि मदन अर्याललाई रु. १४८५० भुक्तानी भएको तर डोरहाजिरमा उल्लेखित व्यक्तिलाई रकम बुझाएको भरपाई पेशगर्नुपर्ने	३५०५०	
			३२६-२०७८।०१।१४	वडा नं ६ को पुष, माघ र फागुन महिनाको वडा सञ्चालन खर्च भुक्तानी श्रेस्तामा हरिओम केशर उखु मिलवाट उखु खरिद को रु. १६००० बिल को रकम भुक्तानी भएको मा उखु वितरण भरपाई पेश गर्नुपर्ने	१६०००	
			२५५-२०७८।११।०९	विभिन्न मिति समयमा गोष्ठि, तालिम, समारोहमा अतिथिसत्कार को खाना खाजा , नास्ता वापतको रकम उल्लेख गरि भुक्तानी गरिएकोमा कार्यक्रम गोष्ठि के भएको हो कुनै प्रमाण पेश नभएकोले गर्नुपर्ने रोयल गेष्ट हाउस तम्घास , गुल्मी	३८१००	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>२३९-२०७८।११।१८</td><td>मदिरा सम्बन्धि नियमावलीको लागि छलफलमा भएको खाजा नास्ता वापतको रकम मजेरि एग्रो रिसोर्ट प्रा. ली लाई रु. ४०२२८ भुक्तानी भएको छ । छलफलमा उपस्थिति माईनुट पेश गर्नुपर्ने</td><td>४०२२८</td></tr>
<tr><td>९३-२०७८।०७।१३</td><td>सहजकर्ता अधिवक्ता राम ब. राउतलाई घरेलु मदिरा सम्वन्धि नियमावली २०७८ ड्राफ्ट निर्माणमा सहजिकरण भ्रमण वापतको रकम भुक्तानी भएकोमा सरोकारवाला संग छलफलको उपस्थिति माईनुट पेश गर्नुपर्ने</td><td>२००००</td></tr>
<tr><td>२-२०७८।०६।०८</td><td>वडा नं ४ मा सञ्चालित पशु अस्पताल फर्निचर तथा व्यवस्थापन बापतको रकम भुक्तानी गर्दा प्राविधिक मूल्याङ्कन अनुसार वँदा नं 9 iron collapsible gate 3.77 *5649 र 10.grill work 7.14 * 2698.15 गरि जम्मा रु. ४०५८१।५७ मुल्याङ्कन गरी भुक्तानी भएकोमा समितिले पेश गरेको विल भरपाईमा उक्त सामग्रीको विल नभएकोले सक्कल विल पेस गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने</td><td>४०५८१</td></tr>
<tr><td>८-२०७८।०६।१०</td><td>मालिका ५ मा सञ्चालित मठ मन्दिर निर्माण उ.स. लाई भुक्तानी भएकोमा समितिले पेश गरेको कागजात अनुसार डोर हाजिरी फारममा रकम बुझेको भरपाई नभएकोले भरपाई पेश गर्नुपर्ने रु. ४२५००</td><td>४२५००</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td>२७१४२८</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>३५.२</td><td>२७६</td><td>२०७८-१२-९</td><td>गाउँपालिकाको स्विकृत खर्चको मापदण्ड अनुसार विहान देखिको कार्यक्रम भए खाना वापत रु. ३५० र खाजा वापत रु. २०० खर्च गर्न सकिने साथै दिउसो का कार्यक्रम भए रु. २०० प्रति सहभागि प्रतिदिन खर्च गर्नसक्ने व्यवस्था रहेको छ । यस गो.भौ.मा पेश गरेको</td><td>२३१,५०६</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>बैठक कार्यक्रम माईनुटको आधारमा उपस्थिति संख्या २७५ जना रहेको छ , जस अनुसार पेश गेरेको माईनुट मा विहान देखिको कार्यक्रम नदेखिएकोले खर्च गर्न मिल्ने रकम रु.२७५*२०० गरि जम्मा रु. ५५००० हुन्छ तर यस गो भौ वाट खाजा वापत रु. २,८६,५०६ खर्च लेख्दा मितव्ययीता कायम नगरेको देखियो ।तसर्थ, यसप्रकारको कार्यले पालिकालाई थप आर्थिक भार पर्न गएकोले नियमसम्मत नदेखिएको</td><td></td></tr>
<tr><td>३५.३</td><td></td><td></td><td>दोहोरो तथा बढी भुक्तानी भएकाले असुल गर्नुपर्ने
<table>
<tr><th>गो.भौ.नं. र मिति</th><th>व्यहोरा</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>१८६-२०७८।०९।३०</td><td>संझौता वमोजिम गाडि भाडा वापत तेज बहादुर अर्याललाई भुक्तानी भएको मा निम्न वमोजिम रहेको पाईयो । भुक्तानी दिँदा १२ दिनलाई २२ वनाई भुक्तानी भएकोले वढि १० दिन को दैनिक रु. ५५०० को दरले रु. ५५००० मा कर कट्टि गरी रु. ४९५०० असुलगर्नुपर्ने</td><td>४९५००</td></tr>
<tr><td>१५६-२०७८।०९।०८</td><td>लुम्विनि दर्पण साप्ताहिक पत्रिकालाई सुचना प्रकाशन वापतको रकम भुक्तानी भएको छ । मिडियाले पेश गरेको साप्ताहिक पत्रिका (२०७८ मंसिर १९-२६) मा मालिका गाउँपालिकाको कुनै पनि सन्देशमुलक सूचना नरहेकोले असुल गर्नुपर्ने</td><td>१४७७५</td></tr>
<tr><td>२५२-२०७८।११।२६</td><td>अपाङ्गता परिचयपत्र वितरणको रकम भुक्तानी श्रेस्तामा जनाधार मिडिया प्रालि लाई गो. भौ २५२ वाट अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण सम्वन्धि सूचना प्रसारण र सोही सुचनाको लागि गो.भौ २५४ वाट रु. ३००० भुक्तानी भएकोले दोहोरो भुक्तानी देखिएको रकम जनाधार मिडिया प्रा.ली. बाट असुल गर्नुपर्ने ।</td><td>३०००</td></tr>
</table></td><td>४६१,०९१</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

३२७-२०७९।०१।१४	वडा नं ४ अर्खवाङ्ग प्रहरीचौकीमा ईन्टरनेट जडान वापतको रकम विल वमोजिम रु. १७००० (कर वाहेक रु. १६७४५) प्रहरी सहायक निरीक्षक लक्ष्मण राउत लाई भुक्तानी भएको तथा गो भौ. २७९बाट वडा नं ४ को वडा सञ्चालन खर्च भुक्तानी श्रेस्तामा प्रहरी चौकीमा ईन्टरनेट जडानको लागि रु. ५५०० प्रहरी सहायक निरीक्षक लक्ष्मण राउत लाई वडा सचिवले वुझाएको भरपाई पेश भएकाले दोहोरो भुक्तानी लक्ष्मण राउत वाट असुल हुनुपर्ने	५५००
८-२०७८।०६।१०	मालिका ५ मा सञ्चालित मठ मन्दिर निर्माण उ.स. लाई भुक्तानी भएकोमा समितिले पेश गरेको कागजात अनुसार प्राविधिक मुल्याङ्कन अनुसार भुक्तानी गर्दा बढी रकम २४९५५ समिति वाट असुल गर्नुपर्ने	२४९५५
१३-२०७८।०६।२२	मालिका मन्दिर पदमार्ग निर्माण उ.स. ले मालिका पदमार्ग निर्माण कार्यको लागि खरिद गरेको पेश गरेको विल अनुसार पहिलो र दोस्रोको जम्मा मुल्याङ्कन ३६० बोराको रु. ३८५ प्रति वोरा १३८६०० बढि भुक्तानी भएकाले असूल गर्नुपर्ने	१३८६००
३०-२०७८।०९।०९	छापहिले वडा कार्यलय भवन निर्माण उ .स. लाई समितिले पेश गरेको विल र प्राविधिक मुल्याङ्कनमा फरक पारि बढी भुक्तानी भएकाले असूल गर्नुपर्ने	९९८९८
७४-२०७८।१२।१४	मालिका मा.वि वाल निर्माण उ.स.लाई वाल निर्माणको रकम भुक्तानी गरेका विल भरपाई प्राविधिक मुल्याङ्कन अनुसार वढी भुक्तानी असुल गर्नुपर्ने	११८९५
२-२०७८।११।१९	वडा नं ३ मा सञ्चालित ठुलिचौर पहिरो नियन्त्रण कार्यक्रम वापतको रकम ठुलिचौर पहिरो नियन्त्रण उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी भएकोमा समितिले पेश गरेका विल र प्राविधिक मुल्याङ्कन अनुसार वढी भुक्तानी देखिएकाले असूल गर्नुपर्ने	५१०७३

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>४-२०७८|१२|०९</td><td>वडा नं १ मा सञ्चालित मनकामना मन्दीर निर्माण कार्यको रकम मनकामना देवि मन्दिर निर्माण उ.स. लाई भुक्तानी भएकोमा मुल्याङ्कन र विल भरपाई अनुसार वढी भुक्तानी असूल गर्नुपर्ने</td><td>२५६२०</td></tr>
<tr><td>७-२०७८|०६|१०</td><td>खैरे चौतारा ढूङ्गा जनसेवा प्रा.वि घोरेटो वाटो मर्मत उ.स. लाई रकम भुक्तानी श्रेस्तामा डोर हाजिरी मा रकम वुझेको भरपाई नभएको रु. ३५००० रकम वुझेको भरपाई पेश गर्नुपर्ने</td><td>३५०००</td></tr>
<tr><td>९-२०७८|१२|११</td><td>बालविकास सहजकर्ताको तालिम बापतको रकम भुक्तानी रु.१६१८२० भएकोमा सहभागीको भत्ता वापत तेरिज अनुसार २० जना सहभागीको लागि ४ दिनको दरले ८० जना प्रति सहभागि भएको देखिन्छ तर पेश गरेको श्रेस्ता अनुसार उपस्थित दिन तथा वितरण भरपाई अनुसार ७७ जानाको मात्र उपास्थिती तथा भरपाई रहेकोले ३ दिनको रु. १५०० मा कर कट्टि गरी रु. १२७५ बढी भुक्तानी पाउने शिक्षा अधिकृत तुल्सिराम न्यौपाने बाट असुल गर्नुपर्ने</td><td>१२७५</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td>४६१०९१</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>३६</td><td></td><td></td><td>पेश्की बाँकी

पेश्की बाँकीः आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ को दफा ७४ तथा नियमावली २०७७ को नियम ४७(४) मा सार्वजनिक निकायले कुनै प्रयोजनको लागि दिइएको पेश्की सो प्रयोजन सम्पन्न भएको मितिले १५ दिन भित्र आफूले सम्पन्न गरेको कामको सम्बन्धमा खर्च प्रमाणित गर्ने विल भरपाई र आवश्यक कागजात सहितको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही नियमावलीको नियम ५१(१) मा पेश्की लिने कर्मचारीले उक्त म्याद भित्र पेश्की फर्छ्यौटको लागि आवश्यक कागजात पेश नगरेमा</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			त्यस्तो पेश्की रकममा म्याद नाघेको मितिले बार्षिक १० प्रतिशतले ब्याज समेत लगाई असुल गरिने व्यवस्था छ । त्यसै गरी नियम ५०(३) मा सम्झौताको शर्त अनुसार दिइने पेश्की र भ्रमणको निम्ति दिइने पेश्की बाहेक चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म फस्यौट हुन नसक्ने गरी कुनै पेश्की दिन नहुने उल्लेख छ ।तर पालिकाले सहलेखापाल श्री मिन बहादुर खड्कालाई आ.व. २०७६।७७ को पेश्की फर्छ्यौट नगर्दा पनि आ.व. २०७७।७८ मा पनि पेश्की दिएको छ । गत वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा पेश्की असूल गर्नुपर्ने भनी वेरुजु लेख्दा पनि सो सम्बन्धमा पालिकाले ध्यान नदिएको देखियो । यस्तो गम्भिर विषयमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ ।	
३७			मोविलाइजेशन पेश्की पेश्की बाँकीः आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७को नियम ४७ अनुसार दिईएको पेश्की लिने व्यक्ति तथा संस्थाले काम सम्पन्न भएको पन्ध्र दिनभित्र खर्च प्रमाणित गर्ने आवश्यक बील भरपाई र कागजात सहितको प्रतिवेदनका आधारमा कार्यालय समक्ष पेश गर्नुपर्ने र कार्यालयले पेश भएको सात दिनभित्र फछ्र्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । नियम ५२(३) अनुसार कार्यालयले दिएको म्याद ननाघेको मोविलाइजेशन पेश्कीको निम्नानुसार विवरण तोकिएको समयमा नै कार्य सम्पन्न गरी पेश्की फछ्र्यौट गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ । पेश्की लिने फर्म तथा व्यवसायीको नाम: बिकोइ श्रेष्ठ सुनिल समिर जे.भि. ; योजना।कार्यक्रम: गाउँपालिका प्रशासकीय भवन निर्माण ; पेश्की रकम: १३४००००० ; कैफियत: म्याद ननाघेको	
३८			अनुगमन तथा सम्परीक्षण	

पेश्की लिने फर्म तथा व्यवसायीको नाम	योजना।कार्यक्रम	पेश्की रकम	कैफियत
बिकोइ श्रेष्ठ सुनिल समिर जे.भि.	गाउँपालिका प्रशासकीय भवन निर्माण	१३४०००००	म्याद ननाघेको

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>सम्परीक्षणः प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन २०७४ को दफा ३८ बमोजिम अन्तिम लेखापरीक्षणबाट कायम वेरुजु असुल गरी वेरुजु फर्छ्यौट तथा नियमित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले आ.व २०७७।७८ सम्म बाँकी वेरुजु ४ करोड २२ लाख ८२ हजार मध्ये देहायको बेरुजु फर्छ्यौट गरी सम्परीक्षणका लागि पेश गरेको छ ।
<table>
<tr><td>दफा</td><td>व्यहोरा</td><td>फर्छ्यौट रकम</td><td>कैफियत</td></tr>
<tr><td>४८.२</td><td>पाठ्यपुस्तकमा बढी निकासा असुल गरी दाखिला गरेकाले सम्परीक्षण</td><td>५०२१३</td><td></td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>